

Milieu-effect-rapportage

voor de inrichting gelegen aan de

EIERMIJNDREEF 3 TE DE RIPS

in opdracht van

M. Heijligers en N. van Gennip

Opdrachtgever De heer M. Heijligers en
mevrouw N. van Gennip
Broekstraat 94
5706 KB Helmond

Contactpersoon Mevrouw N. van Gennip
0492 - 663 266

Auteur Ir. C.F.W. Arts
Adviseur

Geling Advies BV
Deurneseweg 17
5841 CK Oploo

☎ 0485 - 38 35 82
☎ 0485 - 38 27 45

✉ karts@gelingadvies.nl
🌐 www.gelingadvies.nl

Projectnummer 2469WM0106

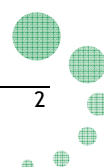
Status definitief

Datum 29-06-2007

© 2007 Geling Advies BV

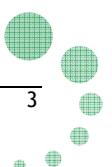
Inhoudsopgave

<i>Inhoudsopgave</i>	2
<i>Samenvatting</i>	4
<i>Projectgegevens</i>	9
1 Inleiding	10
1.1 Aanleiding	10
1.2 Doel en Procedure	10
1.3 Leeswijzer	11
2 Het voornemen	12
2.1 Locatie	12
2.2 Huidige situatie.....	14
2.3 Bedrijfsopzet en indeling	14
3 Beleid en besluitvorming	16
3.1 Beleidsaspecten.....	16
3.2 Te nemen besluiten.....	22
4 Voorgenomen activiteit en alternatieven	24
4.1 Referentie situatie.....	24
4.2 Voorgenomen activiteit.....	25
4.3 Alternatief 1	33
4.4 Alternatief 2	35
4.5 Meest Milieuvriendelijk alternatief	37
5 Vergelijking van alternatieven	40
5.1 Algemeen.....	40
5.2 Vergelijking	40
5.3 Onderbouwing voorkeursalternatief	42
6 Leemten in kennis en evaluatie	44
6.1 Algemeen.....	44
6.2 Leemten in Kennis.....	44
6.3 Evaluatie.....	44
7 Ondertekening	46
<i>Begrippenlijst</i>	<i>47</i>
<i>Literatuurlijst</i>	<i>49</i>

Bijlagen:

- A Topografische ligging locatie
- B Ligging ten opzichte van natuur
- C Erfinrichtingsplan
- D Groene Hoofdstructuur
- E IKAW
- F Tekening aanvraag vergunning Wet Milieubeheer
- G Beschrijving Stalsysteem
- H Resultaten V-stacks
- I Quickscan Flora en Fauna
- J Luchtkwaliteitsonderzoek
- K Akoestisch onderzoek
- L Tabellen met emissie fijn stof
- M Tabellen MNP inzake stikstof depositie
- N Tabel bepaling ammoniak depositie

Samenvatting

Ten gevolge van de plannen om aan de Eiermijndreef 3 te De Rips om aldaar de bestaande melkrundveehouderij met intensieve neventak om te zetten in een gespecialiseerd zeugenhouderij met rundvee dient een nieuwe milieuvergunning te worden aangevraagd. Gezien de omvang van de aanvraag, met name 2.429 zeugen, dient er een Milieueffectrapportage (Mer) te worden opgesteld alvorens de milieuvergunning kan worden verleend. Initiatieven die betrekking hebben op een uitbreiding/wijziging met meer dan 900 zeugen zijn Mer-plichtig en onderhavig initiatief overschrijdt deze grens ruimschoots. Deze samenvatting is opgenomen als integraal onderdeel van deze Mer, echter is de samenvatting te lezen en te begrijpen als een opzichzelfstaand document. De details en nuances zijn terug te vinden in de Mer.

Referentiesituatie

De huidige situatie is een bedrijf met milieuvergunning voor 77 melkkoeien, 46 stuks jongvee en 440 vleesvarkens, alle traditioneel gehuisvest. Voor de referentiesituatie geldt dat het milieu op onderhavige locatie zich zal ontwikkelen volgens de autonome ontwikkelingen.

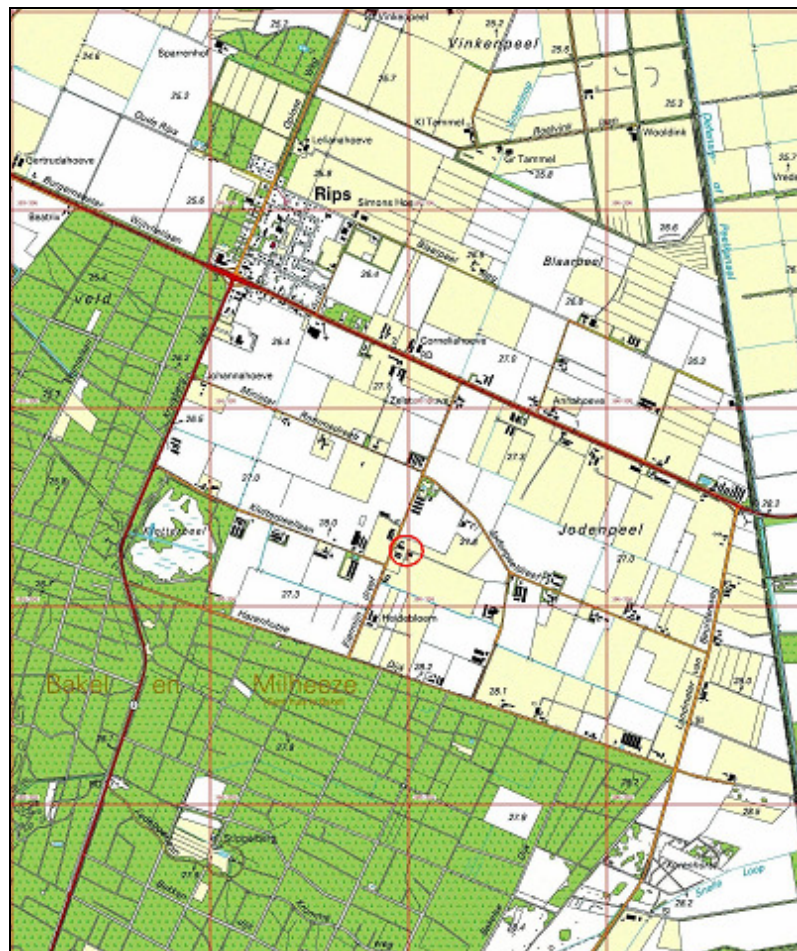

fig 1: topografische ligging locatie

Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit heeft betrekking op het huisvesten van 2.429 zeugen, 900 opfokzeugen, 360 gespeende biggen, 6 beren, 50 zoogkoeien, 3 overige rundvee en fokstieren en 1 volwassen pony.

Het bedrijf heeft als doel het produceren van speenbiggen op een wijze die te vergelijken is met SPF-bedrijven. Er wordt een zeer hoge gezondheidsstatus nagestreefd. Onder andere om die reden worden de zeugen zelf gefokt en opgefokt op het bedrijf. Er vindt geen aanvoer van dieren plaats op het bedrijf, nadat het bedrijf volledig bevolkt en in werking is.

De voorgenomen activiteit maakt gebruik van luchtconditionering bij de ingaande lucht ten behoeve van een verbetering van het klimaat van de dieren waarbij een constant klimaat wordt nagestreefd. Zowel gedurende zomerperioden als winterperioden is het streven om dezelfde temperaturen te handhaven tussen en bij de dieren. Dit bevordert het dierenwelzijn als wel de te behalen technische resultaten.

Er wordt gebruikt gemaakt van luchtreiniging bij de uitgaande ventilatielucht door het toepassen van een gecombineerd luchtwassysteem welke een ammoniakreductie van 85% behaald en een geurreductie van 75%.

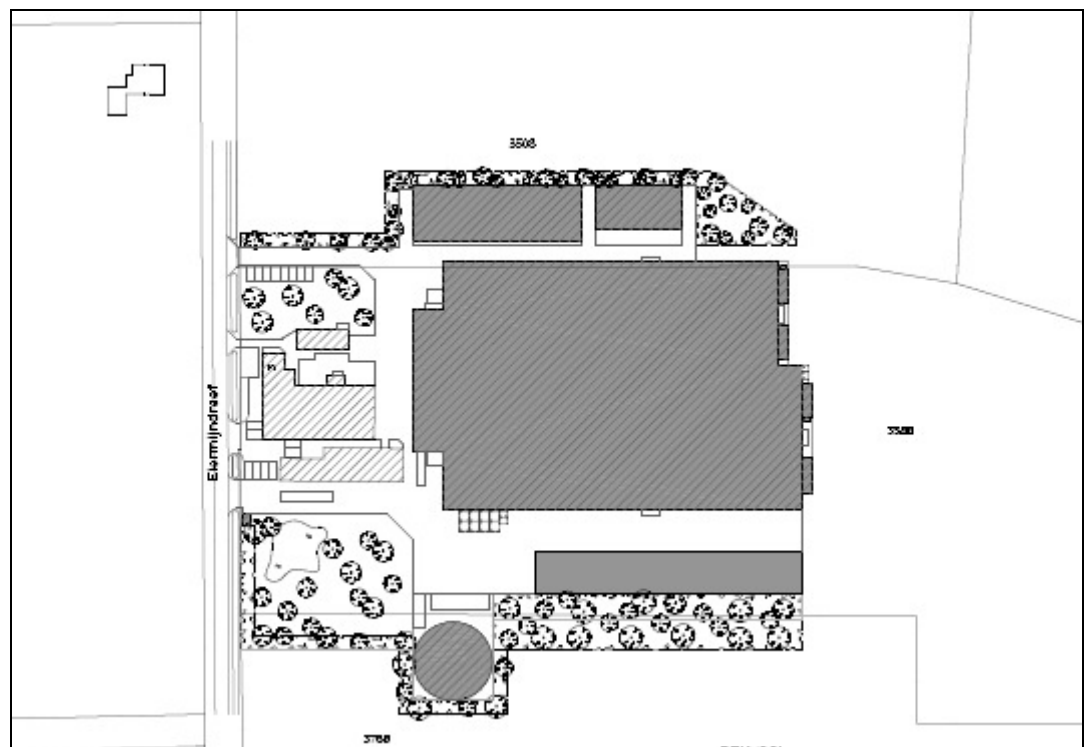

fig 2: voorgenomen inrichtingsopzet

Alternatieven

In de Mer worden een aantal alternatieven vergeleken. De alternatieven verschillen in ammoniakemissie, geuremissie en uitvoering. Een combinatie van de mogelijke systemen welke de meeste reducties behalen voor de milieuaspecten worden gecombineerd en opgenomen als het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA).

In de Mer zijn opgenomen

- alternatief 1; chemische luchtwasser met een ammoniakreductie van 95%
- alternatief 2; emissiearme riolering ontmetingsystemen voor alle diergroepen
- MMA; 95% luchtwasser met biofilter

De gevolgen

De gevolgen voor het milieu tussen de alternatieven worden vergeleken waarbij de referentiesituatie als uitgangspositie geldt. Hiervoor wordt de standaardwaardering (+/-) aangehouden.

Er wordt vergeleken

- referentiesituatie
- voorgenomen alternatief, voorkeursalternatief
- alternatief 1
- alternatief 2
- meest milieuvriendelijk alternatief

Tabel 1: vergelijking van de effecten van alternatieven

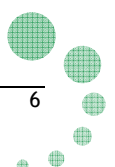
Beoordelings-aspect	Referentie situatie	Voorgenomen activiteit	Alternatief 1	Alternatief 2	MMA
ammoniak	+/-	+/-	++	--	++
	2.670,9 kg NH ₃	2.670,9 kg NH ₃	1.094,0 kg NH ₃	7.927,7 kg NH ₃	1.094,0 kg NH ₃
geur	+/-	+/-	--	--	+/-
	10.120 ou _E /s	19.050 ou _E /s	51.715 ou _E /s	66.373 ou _E /s	14.714 ou _E /s
luchtkwaliteit	+/-	++	++	--	++
	15,3 gr PM ₁	10,2 gr PM ₁	10,2 gr PM ₁	91,8 gr PM ₁	10,2 gr PM ₁
geluid	+/-	-	-	--	-
water	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
energie	+/-	-	--	-	-

++ = zeer positief; + = positief; +/- = geen effect; - = negatief; -- = zeer negatief

Toelichting op de beoordeling

Ammoniak

De voorgenomen activiteit houdt in dat de ammoniakemissie gelijk blijft aan de vigerende ammoniakemissie. Variant 1 en het MMA reduceren de emissie van

ammoniak tot het maximaal haalbare. Variant 2 houdt een zeer grote stijging in van de ammoniakemissie.

Geur

De voorgenomen activiteit houdt een stijging van de geuremissie in. Er wordt daarbij wel ruimschoots voldaan aan de gestelde eisen. Op de Eiermijndreef 5 wordt met het VKA een lagere belasting gerealiseerd dan in de referentiesituatie. De geurbelasting op de woning Eiermijndreef 1a wordt echter hoger. De alternatieven 1 en 2 geven een nog hogere stijging van geuremissie, met als gevolg ook een hogere belasting op de betreffende woningen. Het MMA heeft een lagere geurbelasting op de omliggende woningen dan het VKA. Op de woning aan de Eiermijndreef 5 ook in vergelijking met de referentiesituatie.

Luchtkwaliteit

Het toepassen van luchtwassers houdt in dat er een afname plaatsvindt van de emissie van fijn stof. Wanneer er geen luchtbehandeling plaatsvindt van uitgaande ventilatielucht is de emissie van fijn stof hoger en wordt zelfs niet voldaan aan Blk 2005.

Geluid

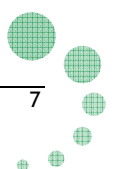
Er is een behoorlijke toename van verkeersbewegingen ten opzichte van de huidige situatie. Weliswaar is dit in verhouding met wat gebruikelijk is binnen een landbouwontwikkelings-gebied, toch heeft dat gevolgen. De verschillen tussen VKA, Alternatief 1 en MMA zijn minimaal. Alternatief 2 kent wel een minder grote toename transportbewegingen, doch kent een hogere geluidsproductie, omdat er geen geluiddemping plaatsvindt door een luchtwasser.

Water

Voor wat betreft het waterverbruik is er sprake van een stijging ten gevolge van de toename van het aantal dieren. Dit is van toepassing op elk alternatief. De hoeveelheid water welke wordt aangewend ten behoeve van de luchtwassers is ten opzichte van de te gebruiken hoeveelheid relatief beperkt. De nieuwe bedrijfssituatie wordt zodanig ingericht dat het hemelwater infiltreert in de bodem. Op dit moment gebeurt dat nog niet. Het hemelwater wordt opgevangen in de vijver/infiltratiebekken, alwaar het kan infiltreren naar de bodem.

Energie

Er vindt een substantiële stijging plaats van het energieverbruik. Dit is onlosmakelijk verbonden met het feit om een bedrijf met de gekozen opzet op onderhavige locatie te kunnen realiseren. Het gebruik van luchtwassers kent een hogere energieverbruik, waarbij moet worden opgemerkt dat door de grotere dimensionering van combiwassers dit energieverbruik lager ligt dan bij de huidige gangbare chemisch luchtwassers. Het verschil in het wel of geen luchtwasser toepassen is duidelijk herkenbaar in de benodigde elektriciteit voor ventilatie.

Keuze voorgenomen activiteit

Voor de keuze om een gecombineerd luchtwassysteem met luchtconditionering toe te passen zijn niet alleen de gevolgen voor het milieu belangrijk, immers spelen ook andere aspecten mee, namelijk:

- wetgeving in het kader van een vergunbare situatie creëren
- investering/exploitatiekosten
- inpasbaarheid in het concept

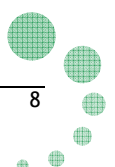
De aangevraagde situatie moet vergunbaar zijn. Belangrijk is daarbij de emissie van ammoniak, de geurbelasting op omliggende woningen en het voldoen aan Blk 2005. De vigerende ammoniakemissie bepaalt in grote mate in hoeverre de gewenste opzet vergunbaar is en met welke systemen.

Belangrijk ten aanzien van bedrijfszekerheid is het hebben van zo min mogelijk verschillende systemen. Dit in verband met onderhoud, storingen etc. Door toepassing van ventilatie en luchtwassers tegen de stal aan, wordt een situatie gecreëerd waarbij monteurs niet in de stal hoeven te komen om onderhoud te plegen, dan wel reparaties te verrichten. Dit past sluitend bij het concept van het verkrijgen van een hoge gezondheidsstatus.

Door het toepassen van emissiebeperking middels luchtreiniging hoeven geen bouwkundige oplossingen te worden gedaan welke het mestopslagvolume verkleinen zoals schuine putwanden.

Voor wat betreft de investeringskosten komt de gekozen opzet in aanmerking voor subsidie en deelname aan de Vamil-regeling. Er is dan ook een aanvraag ingediend voor de LNV-subsidieregeling voor gecombineerde luchtwassystemen.

Op basis van bovenstaande resultaten en redenen hebben de initiatiefnemers, de heer M. Heijligers en mevrouw N. van Gennip, besloten een aanvraag voor een vergunning Wet milieubeheer in te dienen voor een inrichting volgens de voorgenomen activiteit.

Projectgegevens

Activiteit

Het uitbreiden cq. wijzigen van de bedrijfsvoering van een bestaande locatie. De inrichting wordt omgezet van een melkrundveebedrijf met intensieve neventak (vleesvarkens) naar een gespecialiseerd bedrijf met vermeerderingszeugen. Het bedrijf richt zich op het produceren van zogenaamde speenbiggen. Ten behoeve van de huisvesting van de zeugen en biggen voor eigen opfok wordt nieuwbouw gepleegd.

Initiatiefnemer

De heer M. Heijligers en mevrouw N. van Gennip

Bevoegd gezag

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gemert-Bakel

Te nemen besluit

Het verlenen van een vergunning Wet Milieubeheer overeenkomstig art. 8.4.

Locatie

Eiermijndreef 3
5764 RH De Rips

Kadastrale gegevens

Gemeente Bakel en Milheeze
Sectie A
Nummer 3588 en 3508 (ged)

1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de aanleiding van het initiatief omschreven. Tevens het doel van de te volgen procedure.

1.1 Aanleiding

Geling Advies BV heeft onderhavige Milieueffectrapportage opgesteld ten behoeve van de omzetting en uitbreiding van een gemengd bedrijf aan de Eiermijndreef 3 te De Rips naar een gespecialiseerd fokzeugenbedrijf. Dit in opdracht van de heer M. Heijligers en mevrouw N. van Gennip.

Initiatiefnemers hebben het voornemen om op genoemde locatie een modern zeugenbedrijf met een hoge gezondheidsstatus te realiseren. Onderhavig bedrijf betreft op dit moment een gemengd bedrijf met melkvee, jongvee en vleesvarkens. Initiatiefnemers wensen dit om te zetten naar een bedrijf met plaats voor 2.429 zeugen, 900 opfokzeugen, 6 beren en 360 gespeende biggen. Initiatiefnemers streven naar een zo hoog mogelijke gezondheidsstatus op het bedrijf, vergelijkbaar met een SPF-bedrijf (Specific Pathogen Free). Het bedrijf zet alle biggen na het spenen direct af en huisvest alleen gespeende biggen ten behoeve van het opfokken van zeugen in eigen beheer. Het bedrijf voert dus alleen dieren af en geen dieren aan. Zo wordt voorkomen dat via dieren van andere bedrijven ziektes of infecties worden overgedragen.

Het zo snel mogelijk afzetten van biggen van het bedrijf vergroot de gezondheidsstatus van het bedrijf en draagt zodoende bij aan de bedrijfsfilosofie en aan het rendement.

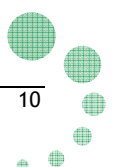
Het betreft het nieuw oprichten van stallen ten behoeve van de huisvesting van de dieren. Na realisatie van de plannen worden op het bedrijf geen vleesvarkens meer gehuisvest, wel wordt nog rundvee gehuisvest om de gronden te begrazen welke bij het bedrijf behoren.

1.2 Doel en Procedure

Doel van de MER-procedure is het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijk belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu.

Om onderhavig initiatief te kunnen realiseren dient te worden beschikt over een vergunning in het kader van de Wet Milieubeheer, overeenkomstig artikel 8.4.

Ingevolge artikel 7.2 eerste lid van de Wet Milieubeheer worden bij algemene maatregel van bestuur activiteiten aangewezen welke belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu, danwel activiteiten waarvoor het bevoegde gezag moet beoordelen of zij vanwege de bijzonder omstandigheden waaronder zij worden

ondernomen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. De hier bedoelde algemene maatregel van bestuur betreft het besluit van 4 juli 1994, houdende uitvoering van het hoofdstuk Milieueffectrapportage, hierna MER, van de Wet Milieubeheer (hierna het Besluit), zoals het sinds 28 september 2006 geldt.

In onderdeel C van de bijlage van het Besluit staan de activiteiten vernoemd waarvoor direct een Milieueffectrapportage dient te worden opgesteld. Onderhavig initiatief valt onder categorie 14: de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens. In kolom 2 staat bij categorie 14 onder 4 vermeld dat een milieueffectrapportage verplicht is in alle gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een inrichting met onder andere meer dan 900 plaatsen voor zeugen. Aangezien onderhavig initiatief een activiteit betreft welke betrekking heeft op het oprichten van huisvestingsruimte voor 2.429 zeugen en 900 opfokzeugen is het maken van een milieueffectrapportage verplicht.

De procedure is van start gegaan middels het indienen van de opgestelde startnotitie. Deze is ingediend op 29 december 2006 en gepubliceerd op 19 januari 2007 in het “Gemerts Nieuwsblad”. Gedurende 6 weken heeft de startnotitie ter inzage gelegen en is een ieder in de gelegenheid geweest om te reageren. Er is één inspraakreactie ontvangen.

1.3 Leeswijzer

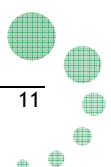
In deze Mer wordt ingegaan op de voorgenomen activiteit waar milieuvergunning voor zal worden aangevraagd. Tevens worden mogelijke alternatieven aangegeven en wordt een vergelijking gemaakt tussen deze alternatieven.

In hoofdstuk 2 wordt het voornemen beschreven. Er wordt ingegaan op de locatie en op de huidige situatie. De gewenste bedrijfsopzet wordt beschreven zodat duidelijk is wat het initiatief inhoudt.

In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving gegeven van de relevante wetgeving en beleid en wordt tevens aangegeven wat de te nemen besluiten zijn.

Het voorkeursalternatief wordt beschreven inclusief haar gevolgen op het milieu, dit gebeurt in hoofdstuk 4. Hetzelfde geldt voor de alternatieven en voor het meest milieuvriendelijke alternatief. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 een vergelijking gemaakt tussen de alternatieven en wordt de uiteindelijke keuze onderbouwd.

Hoofdstuk 6 geeft tenslotte aan welke leemten in kennis er zijn en er wordt tevens ingegaan op het evaluatieprogramma.

2 *Het voornemen*

Na het beschrijven van de aanleiding van deze rapportage wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de locatie waar het initiatief plaatsvindt en op haar omgeving.

2.1 *Locatie*

Onderhavig initiatief vindt plaats op de locatie welke lokaal bekend is als Eiermijndreef 3 te De Rips. Kadastraal bekend als gemeente Bakel en Milheeze, sectie A nummer 3588 en gedeeltelijk op 3508. Hieronder wordt nader ingegaan op de ligging ten aanzien van het bestemmingsplan, reconstructieplan, streekplan en de natuur.

2.1.1 *Ligging t.a.v. bestemmingsplan*

De locatie is gelegen in het buitengebied van De Rips. Op dit moment is het bestemmingsplan in procedure, het betreft het bestemmingsplan “Buitengebied Gemert-Bakel 2006”. Op het moment van het opstellen van deze rapportage ligt het plan voor goedkeuring bij de provincie. Het is de verwachting dat in de loop van de zomer van 2007 het bestemmingsplan wordt goedgekeurd.

Op basis van dat bestemmingsplan zal een wijzigingsbesluit genomen moeten worden voor de daadwerkelijke realisering van de gebouwen. Dit is in het bestemmingsplan mogelijk met gebruikmaking van een procedure ex. artikel 11 WRO. Tot het moment van goedkeuring van het bestemmingsplan door provincie zal een vrijstellingsprocedure ex. art. 19 WRO noodzakelijk zijn.

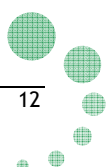
2.1.2 *Ligging ten opzichte van het Streekplan*

Op 22 februari 2002 is het Streekplan Noord-Brabant 2002 “Brabant in Balans” door de provincie Noord Brabant vastgesteld. Het bedrijf is gelegen in een gebied dat is aangemerkt als Agrarische Hoofdstructuur. Onderhavige locatie is niet gesitueerd in de Groene Hoofdstructuur. In bijlage D is een kaart opgenomen welke dat duidelijk in beeld brengt.

In bijlage E is te zien dat er een lage trefkans is ten aanzien van het vinden van vondsten van enige archeologische waarde op onderhavige locatie.

2.1.3 *Ligging ten opzichte van het Reconstructieplan*

Op 29 juli 2005 zijn de zeven Reconstructieplannen en twee gebiedsplannen in de provincie Noord-Brabant in werking getreden. In deze plannen is een zonering opgenomen waarmee de verschillende gebieden verdeeld worden in gebieden waar landbouw voorrang krijgt (landbouwontwikkelingsgebieden), gebieden waar de natuur voorrang krijgt (extensiveringsgebieden) en gebieden waar de verschillende functies naast elkaar bestaan (verwevingsgebieden).

Het gebied waarin het bedrijf gelegen is valt onder het reconstructieplan "Peel". Het bedrijf is gelegen in een gebied dat door de onder het reconstructieplan vallende zonering is aangewezen als een landbouwontwikkelingsgebied. In een landbouwontwikkelingsgebied is hervestiging of uitbreiding van intensieve veehouderij mogelijk. Een gedeelte van het perceel waarop de gebouwen komen was in eerste instantie deels in verwevingsgebied gesitueerd. Uiteindelijk is de opzet zodanig dat de stallen volledig in het landbouwontwikkelingsgebied komen te liggen. Dit op wens van de gemeente zodat het bedrijf beter past binnen de gewenste doelen van het landbouwontwikkelingsgebied.

Met recente uitspraken van de Raad van State dienen een aantal facetten in de reconstructieplannen aangepast te worden, echter de zonering is in stand gebleven. Het bedrijf is dus nog steeds gelegen in een gewenst gebied voor initiatieven als het onderhavige.

2.1.4 Ligging ten opzichte van natuur

De gemiddelde stikstofdepositie in de omgeving van het bedrijf is volgens de kaarten van het MNP ca. 3080 mol stikstof/ha, zie bijlage M.

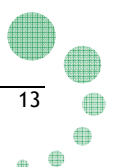
In de omgeving van onderhavige locatie is een bosgebied aangewezen als voor verzuring gevoelig. Dit betreft "De Stippelberg". De kritische depositiewaarde ligt tussen 350 en 1.400 mol. De huidige afstand van het emissiepunt tot het gebied bedraagt ca. 575 meter. Voor een verdere beschrijving van het betreffende gebied wordt verwezen naar de bijgevoegde Quicksan Flora- en faunawet.

2.1.5 Ligging ten opzichte van Natura 2000 gebieden.

In de directe omgeving van het bedrijf zijn geen gebieden gelegen welke worden beschermd door de Natuurbeschermingswet 1998. Het gebied dat het dichtstbij gelegen is betreft het natuurgebied De Bult, dit gebied maakt onderdeel uit van de Deurnese Peel. De Deurnese Peel is aangewezen als beschermd Natuurmonument en is aangewezen als beschermd gebied in het kader van de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. Overeenkomstig de Natuurbeschermingswet 1998 mogen geen activiteiten worden ondernomen met negatieve effecten op beschermde gebieden.

De afstand van het huidig emissiepunt van de bestaande jongveestal tot het natuurgebied De Bult bedraagt 4.146 meter. Overwegende dat op het bedrijf geen toename plaatsvindt van de emissie van ammoniak en dat er slechts een beperkte verplaatsing van emissiepunten plaatsvindt waarbij de afstand wordt verkleind, is het aannemelijk dat het onderhavige initiatief geen aantoonbare invloed heeft op het natuurgebied De Bult.

De afstand van het emissiepunt van de stal tot het natuurgebied De Bult bedraagt 4.055 meter in de nieuwe situatie. Een beperkte verschuiving van 90 meter in de richting van het natuurgebied.

Op het moment van het schrijven van deze Mer wordt de depositie bepaald middels tabellen waarin afstand gerelateerde omrekenfactoren zijn opgenomen. De tabel met omrekenfactoren stopt bij een afstand 3.100 meter. De depositie bij die afstand zou bij 3.100 meter 2,4 mol zuur/ha/jaar bedragen. Het is met de huidige bruikbare methoden dan ook niet mogelijk de depositie op het gebied De Bult vast te stellen.

2.2 Huidige situatie

Onderhavige locatie betreft een gemengd agrarisch bedrijf. Het wordt omschreven als rundveebedrijf met een intensieve neventak.

Het bedrijf beschikt over een milieuvergunning welke is verleend bij besluit van het college van de gemeente Gemert-Bakel op 10 maart 1997. Overeenkomstig dit besluit is op Eiermijndreef 3 te De Rips vergunning aanwezig voor het huisvesten van 77 melkkoeien, 46 stuks jongvee en 440 vleesvarkens.

2.3 Bedrijfsopzet en indeling

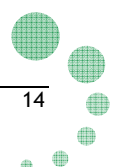
Het initiatief betreft het realiseren van een gespecialiseerd fokzeugenbedrijf. Doel van de bedrijfsvoering zal zijn het produceren van speenbiggen welke uiteindelijk bestemd zijn voor de vleesproductie.

De gewenste bedrijfsopzet omhelst het realiseren van een zo hoog mogelijke gezondheidsstatus op het bedrijf. Deze bedrijfsfilosofie komt naar voren in de gehele opzet. Een hoge gezondheidsstatus wordt bereikt door zo min mogelijk aanvoer van risicofactoren te laten plaatsvinden, dit resulteert in het zelf fokken van vermeerderingszeugen. Tevens dienen gevoelige dieren zo snel mogelijk van het bedrijf te worden verwijderd. Gespeende biggen zijn jonge dieren en gevoelig voor ziektekiemen. Door deze direct na het spenen af te voeren wordt voorkomen dat er zich ziektekiemen bij deze gevoelige dieren op het bedrijf ontstaan.

De zeugen worden in eigen beheer gefokt en opgefokt, zodat er geen aanvoer van dieren noodzakelijk is. Na realisatie is er sprake van een dierenwelzijnvriendelijke en milieuvriendelijke varkenshouderij.

Er worden stallen opgericht ten behoeve van de huisvesting van 1.909 guste en dragende zeugen, 520 kraamzeugen, 900 opfokzeugen, 6 beren en 360 gespeende biggen. Tevens wordt een bestaand gebouw ingericht ten behoeve van de huisvesting van rundvee. Dit rundvee zal de gronden welke bij het bedrijf horen begrazen.

De bedrijfsopzet en -omvang is gerelateerd aan de huidige markt en de te verwachten ontwikkelingen. Het blijkt dat zoals het er nu naar uit ziet er een groeiende vraag komt naar biggen. Met name de vraag naar grotere koppels biggen stijgt. Hierop wil men met onderhavig initiatief op inspelen. Doordat de kosten stijgen en de opbrengsten in ieder geval niet mee stijgen en soms dalen dient een bedrijf met toekomstperspectief een bepaalde schaalgrootte te hebben om zichzelf te positioneren als een goede speler in de markt met goede

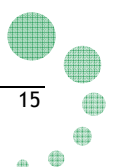
toekomstmogelijkheden.

Een andere reden van het gekozen opzet is de beschikbare ruimte in het gebied en de omgeving waarin het bedrijf gelegen is. Het bedrijf is nabij de Middenpeelweg gelegen. Een weg met ruim voldoende capaciteit voor de aan- en afvoerbewegingen van en naar het bedrijf.

Het bedrijf zal worden uitgerust met een luchtconditioneringssysteem. Dit systeem draagt er zorg voor dat de lucht welke de stal binnenkomt bij lage temperaturen wordt opgewarmd en bij hoge buitenluchttemperaturen wordt gekoeld. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een gesloten systeem, dit betreft een zogenaamde horizontale bodemwarmtewisselaar.

Voordeel van het conditioneren van de lucht is dat de lucht in de winterperiode wordt opgewarmd en er zodoende een beter klimaat gerealiseerd kan worden. Tijdens hoge buitentemperaturen in de zomer wordt de ingaande luchttemperatuur verlaagd en wordt voorkomen dat de dieren te maken krijgen met hittestress. De dieren genieten zo het jaar rond van een stabiel klimaat.

De luchtconditionering wordt gecombineerd met een ondergrondse luchtinlaat. Via de ondergrondse luchtinlaat in de afdelingen komt de lucht zo direct mogelijk bij de dieren. Op deze wijze wordt bereikt dat de dieren de beschikking krijgen over zo vers mogelijke lucht. Er treedt hierbij zo min mogelijk vermenging op met stallucht. De stallucht wordt uit de afdelingen verdrongen. De combinatie van luchtconditionering en ondergrondse luchtinlaat leidt er toe dat een zo laag mogelijk ventilatiedebiet kan worden aangewend.

3 *Beleid en besluitvorming*

3.1 *Beleidsaspecten*

IPPC-richtlijn

De IPPC-richtlijn (International Pollution Prevention and Control, Richtlijn nr. 96/61/EG Raad van de Europese Unie, 24 september 1996) beoogt een geïntegreerde preventie en beperking van verontreiniging door industriële activiteiten. De IPPC-richtlijn kent een individuele benadering van bedrijven. Voor de intensieve veehouderij blijkt uit bijlage 1 van de IPPC-richtlijn dat deze richtlijn van toepassing is op intensieve pluimvee- en/of varkenshouderijen met meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee, meer dan 2.000 plaatsen voor vleesvarkens of meer dan 750 plaatsen voor zeugen.

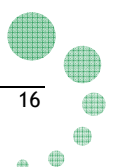
Aangezien onderhavig initiatief inhoudt dat de bedrijfsgrootte boven de 750 zeugen uitkomt, is de richtlijn van toepassing. De IPPC-richtlijn is geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. Voor veehouderijen is dat de Wet Milieubeheer en de Wet Ammoniak en Veehouderij.

Een bedrijf moet technische maatregelen nemen om emissies zoveel mogelijk te beperken. Dit gebeurt door de toepassing van Best Beschikbare Technieken (BBT). In de zogenoemde BAT Reference Documents (de BREF's) zijn beschreven welke systemen er zijn binnen Europa en welke systemen worden beschouwd als BBT.

Om te bepalen of een techniek als best beschikbare techniek kan worden aangemerkt moet worden beoordeeld of de toe te passen techniek voldoet aan bepaalde factoren. Deze factoren zijn opgenomen in bijlage IV van de IPPC-richtlijn, tevens moet de techniek voldoen aan de grenswaarden uit de AMvB Huisvesting. Naast ammoniak en stank dienen ook andere relevante aspecten betrokken te worden bij de beoordeling, zoals stof, energie, geluid etc., de IPPC-richtlijn vraagt immers een integrale beoordeling.

In de genoemde bijlage staan de volgende overwegingen waar rekening mee dient te worden gehouden:

1. de toepassing van technieken die weinig afval veroorzaken;
2. de toepassing van minder gevaarlijke stoffen;
3. de ontwikkeling, waar mogelijk, van technieken voor de terugwinning en recycling van de in het proces uitgestoten en gebruikte stoffen en van afval;
4. vergelijkbare processen, apparaten of exploitatiemethoden die met succes op industriële schaal zijn beproefd;
5. de vooruitgang van de techniek en de ontwikkeling van de wetenschappelijke kennis;
6. de aarde, de effecten en de omvang van de betrokken emissies;
7. de data van ingebruikneming van de nieuwe of bestaande installaties;
8. de tijd die nodig is voor het omschakelen op een betere beschikbare techniek;

9. het verbruik en de aard van de grondstoffen (met inbegrip van water) en de energie-efficiëntie;
10. de noodzaak ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor het milieu te beperken;
11. de door de Commissie krachtens artikel 16, lid 2, of door internationale organisaties bekendgemaakte informatie.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (79/409/EEG) heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten in stand te houden. Naast de vogels zelf beschermt de richtlijn ook hun eieren, nesten en leefgebieden die voorkomen op Europees grondgebied van de lidstaten. In de directe omgeving van het bedrijf zijn geen beschermingsgebieden ingevolge de Vogelrichtlijn aanwezig. Het dichtstbijzijnde Vogelrichtlijngebied betreft het natuurgebied De Bult dat onderdeel uitmaakt van de Deurnese Peel.

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (92/43/EEG) is bedoeld om zorg te dragen voor bescherming en instandhouding van soorten flora en fauna door het aanwijzen van gebieden. In de directe omgeving van het bedrijf zijn geen beschermingsgebieden ingevolge de Habitatrichtlijn aanwezig. Het dichtstbijzijnde Habitatrichtlijngebied betreft het natuurgebied De Bult dat onderdeel uitmaakt van de Deurnese Peel.

Natura 2000

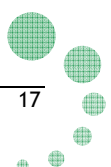
Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Dit netwerk vormt de hoeksteen van het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit. Natura 2000 is niet enkel ter bescherming van gebieden (habitats), maar draagt ook bij aan soortenbescherming.

Het netwerk omvat alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Het netwerk is in opbouw: nog niet alle lidstaten hebben definitief alle gebieden aangewezen. Op dit moment is dit proces in Nederland in gang gezet.

De richtlijnen zijn in Nederland geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 wanneer het betrekking heeft op het beschermen van gebieden. De soortenbescherming is vertaald in de Flora- en faunawet.

Natuurbeschermingswet 1998

Middels de Natuurbeschermingswet 1998 worden natuurgebieden, zoals vastgelegd in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, beschermd in nationale wetgeving. De wet is op 1 oktober 2005 gewijzigd en in werking getreden. Onder de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 worden de aangewezen Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, gezamenlijk Natura 2000-gebieden genoemd. De Natuurbeschermingswet vormt het wettelijke kader en geeft de richtlijnen aan.

Overeenkomstig de Natuurbeschermingswet mogen geen activiteiten ondernomen worden met significante nadelige gevolgen voor een gebied dat onder bescherming valt van de Natuurbeschermingswet 1998. Voor dergelijke activiteiten wordt een toetsingskader ontworpen. Vanwege de grote afstand tot een door deze wet beschermd gebied en de verwachte stand-still van de ammoniakemissie is het aannemelijk dat onderhavig initiatief geen belemmeringen ondervindt van de Natuurbeschermingswet 1998.

Flora- en faunawet

Middels de Flora- en faunawet vindt in Nederland de soortenbescherming plaats. Doelstelling van deze wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. De soorten zijn in verschillende beschermingsniveaus ingedeeld. Afhankelijk van het beschermingsniveau kunnen activiteiten wel of geen doorgang vinden, of kan ontheffing worden verleend.

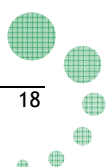
De gronden waarop de beoogde activiteit wordt gerealiseerd is momenteel in gebruik als landbouwgrond en is gedeeltelijk reeds bebouwd. Gezien het intensieve gebruik van de gronden is het niet aannemelijk dat beschermde soorten zich permanent op de locatie gevestigd hebben of nog zullen vestigen. Er wordt zodoende geen nadelig effect van het initiatief op beschermde soorten verwacht. Overeenkomstig de Flora- en faunawet kan onderhavig initiatief doorgang vinden. Het is daarentegen mogelijk dat beschermde diersoorten deze gronden aanwenden als fourageergebied. Echter overwegende dat het een open gebied betreft met veel ruimte is het niet aannemelijk dat het oprichten van onderhavige inrichting met aangegeven bebouwing het voortbestaan van dergelijke soorten aantast.

Als onderbouwing is een door Exlan Consultants opgestelde Quicksan Flora- en faunawet aan deze rapportage toegevoegd.

Wet Milieubeheer

Het is verboden zonder een daartoe verleende milieuvergunning een inrichting op te richten en/of in werking te hebben. Zoals reeds is aangegeven beschikt de huidige inrichting over een milieuvergunning.

Voor het onderhavig initiatief wordt een nieuwe milieuvergunning aangevraagd. Voor het verlenen van de milieuvergunning is de Wet Milieubeheer het toetsingskader. Artikelen 8.8 Wm, 8.9 Wm en 8.10 Wm geven aan in welke gevallen een vergunning dient te worden verleend. De Wet milieubeheer wordt voor het aspect ammoniak afkomstig van dierenverblijven van veehouderijen, ingevuld door lex specialis, de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Deze wet is het exclusieve toetsingskader voor dit aspect.

Inrichtingen- en vergunningenbesluit

In het Inrichtingen- en vergunningenbesluit (IvB) is bepaald dat Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de inrichting is of zal zijn gelegen, bevoegd zijn te beslissen op de aanvraag om een vergunning ten aanzien van inrichtingen die behoren tot een categorie welke in bijlage I van het IvB is aangewezen. Onder categorie 28.4 sub a 6 worden bedrijven benoemd met een opslagcapaciteit van 1.000 m³ of meer voor het opslaan van buiten de inrichting afkomstige afvalstoffen. Onder categorie 28.4 sub c 1 worden inrichtingen aangewezen welke zich toeleggen op het ontwateren, microbiologisch of anderszins biologisch of chemisch omzetten, agglomereren, deglomereren, mechanisch, fysisch of chemisch scheiden, mengen, verdichten of thermisch behandelen (anders dan verbranden van) van buiten de inrichting afkomstige huishoudelijke afvalstoffen of bedrijfsafvalstoffen met een capaciteit van meer dan 15.000 ton per jaar.

Varkensbedrijven welke gebruik maken van brijvoer en zogenoemde bijproducten aanvoeren zijn te scharen onder de genoemde categoriën. Onderhavig bedrijf heeft geen opslag van meer dan 1.000 m³ voor afvalproducten en/of geen doorzet van 15.000 ton of meer per jaar. Overwegende dat onderhavig bedrijf niet aan de criteria van één van beide categorieën behoort, is de gemeente Gemert-Bakel het bevoegde gezag en niet Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant.

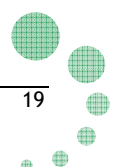
Interessant aspect inzake de discussie wie het bevoegde gezag is, is dat vanuit de Europese Commissie de afvalstoffenrichtlijn wordt aangepast. Tevens is in februari 2007 een richtsnoer uitgegeven betreffende de interpretatie van afvalstoffen en bijproducten door de verschillende lidstaten. Met name de interpretatie van de definitie van afvalstof kan verschillend zijn. Uit de notitie is af te leiden dat het waarschijnlijk is dat verschillende bijproducten niet als afvalstof te hoeven worden aangemerkt.

Echter de discussie hoeft in dit verband niet te worden gevoerd enkel en alleen omdat de doorzet en opslag binnen de uitgezette kaders blijven.

Wet ammoniak en veehouderij en de bijbehorende Regeling ammoniak en veehouderij

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) is het toetsingskader voor de emissie van ammoniak. Bij de beslissing inzake de milieuvergunning voor het veranderen van een veehouderij, zoals in onderhavige situatie het geval is, betreft het bevoegd gezag de gevolgen van de ammoniakemissie uit de tot de veehouderij behorende dierenverblijven uitsluitend op de wijze die is aangewezen in de Wav. Uitsluitend de nadelige gevolgen van de ammoniakdepositie op zogenaamde voor verzuring gevoelige gebieden wordt beoordeeld.

Veehouderijen mogen wat betreft de ammoniakemissie uit dierenverblijven net zoveel dieren houden als ze maar willen. De Wav bevat echter één uitzondering. De vergunning voor een veehouderij die onder de werking van de IPPC-richtlijn valt moet namelijk geweigerd worden als de ammoniakemissie uit de dierenverblijven een “belangrijke verontreiniging” veroorzaakt.

Onderhavig bedrijf is, zoals reeds geconstateerd is, te scharen onder de IPPC-bedrijven.

Op 17 februari 2007 is een wetsvoorstel in het Staatsblad gepubliceerd voor wijziging van de Wav. Deze wijziging is op 1 mei 2007 in werking getreden.

Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

Voor veehouderijen gaan op grond van artikel 8.44 van de Wet milieubeheer algemene regels gelden met betrekking tot de ammoniakemissie uit huisvestingssystemen. Op 28 december 2005 is het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen bekendgemaakt. Het besluit is nog niet in werking getreden. Op 27 maart 2007 is in de Staatscourant het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij gepubliceerd. Eén van de wijzigingen is het mogelijk maken van intern salderen. Dit is voor onderhavig bedrijf niet van toepassing. Intern salderen kan alleen worden toegepast voor bestaande stallen. Onderhavig project richt zich op het nieuw oprichten van huisvestingsruimte voor varkens en het verwijderen van bestaande huisvestingsruimte voor varkens.

Op grond van dit besluit mogen voor dieren waarvoor in de bijlage een maximale emissiewaarde is opgenomen geen huisvestingssystemen worden toegepast met een emissiefactor die hoger is dan de maximale emissiewaarde.

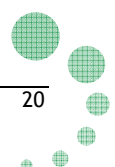
Tot op het moment van het in werking treden dienen de emissiefactoren van de te gebruiken huisvestingssystemen niet hoger te zijn dan de factoren welke vermeld staan in bijlage 2 van de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav).

Onderhavig initiatief betreft huisvestingssystemen met een emissiefactor lager of gelijk aan de factoren welke in bijlage 2 van de Rav staan.

Besluit luchtkwaliteit 2005

Het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005) betreft een Algemene Maatregel van Bestuur met betrekking tot luchtkwaliteit waarmee de Europese richtlijn op het gebied van grenswaarden voor diverse stoffen wordt geïmplementeerd. Het Blk 2005 heeft tot doel het beschermen van mens en milieu tegen de negatieve effecten van luchtverontreiniging, onder andere als gevolg van emissies door bedrijven. Het Besluit luchtkwaliteit is van kracht sinds 5 augustus 2005. Het besluit bevat kwaliteitsnormen voor onder meer zwaveldioxide, lood, stikstofdioxide en stikstofoxiden. Het bepaalt dat gemeenten en provincies de lokale luchtkwaliteit in kaart brengen en daarover rapporteren. Als grenswaarden uit het besluit zijn, of naar verwachting, worden overschreden, moeten maatregelen worden getroffen.

In het luchtkwaliteitonderzoek dat behoort bij deze Mer heeft het Blk 2005 als toetsingskader gefungeerd. De voor zeezout gecorrigeerde achtergrondconcentratie bedraagt 24,343 µg/m³ voor het referentiejaar 2008 (zie luchtkwaliteitsonderzoek).

Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden.

Onderhavig initiatief viel voorheen onder de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden. Aangezien het voornemen aan de nieuwe Wet geurhinder en veehouderij getoetst dient te worden, wordt de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden verder buiten beschouwing gelaten.

Wet geurhinder en veehouderij

De nieuwe Wet geurhinder en veehouderij is per 1 januari 2007 in werking getreden. Met deze nieuwe wet treedt tevens een nieuwe beoordelingswijze aan. De geuremissie van bedrijven zal middels een verspreidingsmodel worden bepaald. Alle diercategorieën hebben een geuremissiefactor toegekend gekregen. Dit is gebeurd met de Regeling geurhinder en veehouderij welke 19 december 2006 in de Staatscourant is gepubliceerd. Deze wet komt in plaats van de *Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden* en de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996. Deze laatste was enkel van toepassing in het deel van Nederland waar geen reconstructie is uitgevoerd en is derhalve niet van toepassing op onderhavige locatie.

Overeenkomstig artikel 7 van de Weg geurhinder en veehouderij is door de gemeenteraad van de gemeente Gemert-Bakel een aanhoudingsbesluit aangenomen ten aanzien van aanvragen milieuvergunningen. Uitzondering hierop zijn aanvragen welke gebruik maken van combiwassers en er voor wordt gezorgd dat de geurbelasting op woningen binnen de bebouwde kom (De Rips) niet meer dan 1,5 ou_E/m³ bedraagt.

Mocht een vergunningaanvraag worden ingediend en voor het gebied de aanhoudingsplicht nog geldt, dan wordt de aanvraag niet in behandeling genomen wanneer niet wordt voldaan aan bovengenoemde voorwaarden.

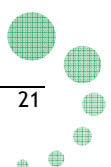
Varkensbesluit

Het Varkensbesluit omvat regels ter bescherming van het welzijn van varkens in de varkenshouderij. Nieuw op te richten stallen dienen hieraan te voldoen. Er wordt omschreven in hoeverre in de onderhavige situatie de inrichting van de verschillende type afdelingen voldoen aan de welzijnseisen.

Streekplan

Door Provinciale Staten is op 22 februari 2002 het Streekplan Noord Brabant 2002 "Brabant in Balans" opgesteld. Dit streekplan is gedeeltelijk herzien op 3 december 2004. In het streekplan staan de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid. Er wordt uitgegaan van vijf leidende ruimtelijke principes:

- meer aandacht voor de onderste lagen;
- zuinig ruimtegebruik;
- concentratie van de verstedelijking;
- zonerings van het buitengebied;

- grensoverschrijdend denken en handelen.

Bestemmingsplan

Het bestemmingsplan “Buitengebied Gemert-Bakel 2006” is door de gemeenteraad van Gemert-Bakel op 20 december 2006 vastgesteld. Het ligt op dit moment voor goedkeuring bij de provincie Noord-Brabant. De verwachting is dat het bestemmingsplan in de loop van de zomer van 2007 wordt goedgekeurd.

Het bestemmingsplan geeft aan welke activiteiten men waar kan en mag uitoefenen. Tevens worden in het bestemmingsplan eisen aan maatvoering en afstanden met betrekking op de gebouwen geregeld.

Handreiking industrielawaai en vergunningverlening

Het aspect geluid wordt beoordeeld met behulp van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening.

Landschapsontwikkelingsplan

Als landschapsontwikkelingsplan in de gemeente Gemert-Bakel geldt het beeldkwaliteitsplan “landelijk gebied Gemert-Bakel”. De bedrijfssituering dient overeenkomstig dit plan te worden gerealiseerd. In het plan zijn richtlijnen opgenomen welke vrij strikt worden gehanteerd. Zo dient in het landbouwontwikkelingsgebied de bebouwing bij voorkeur haaks op de as van de weg te staan, is het materiaalgebruik vrij en wordt ten aanzien van kleurgebruik voorgestaan dat de daken een donkere kleur hebben.

Belangrijk aspect van het beeldkwaliteitsplan is verder de landschappelijke inpassing. In goed overleg tussen de gemeente en de initiatiefnemer wordt een opzet en aanplant gekozen welke voldoet aan de richtlijnen.

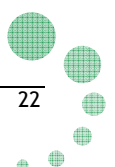
Gebiedsvisie landbouwontwikkelingsgebied

Onderhavig initiatief voldoet aan de gebiedsvisie van een landbouwontwikkelingsgebied. Echter is de onderhavige bedrijfslocatie niet opgenomen als locatie met ontwikkelingsmogelijkheden. De oorzaak hiervan is dat naar alle waarschijnlijkheid het bedrijf destijds werd aangemerkt als zijnde een rundveebedrijf met intensieve neventak. Desondanks voldoet het aan de gestelde richtlijnen, zoals geen toename van ammoniakemissie wanneer deze groter is dan 2.000 kg NH₃.

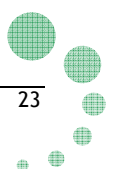
Zo wordt het op prijs gesteld wanneer ondernemers bij het bedrijf wonen, dit is voor onderhavig initiatief van toepassing.

3.2 Te nemen besluiten

Voor onderhavig initiatief dient een vergunning te worden verleend in het kader van de Wet Milieubeheer. Vervolgens dienen de benodigde bouwvergunningen te worden verleend zodat begonnen kan worden met de bouw. Voor het verlenen van bouwvergunningen dienen besluiten genomen te worden ten aanzien artikel 11 WRO wanneer het nieuwe bestemmingsplan “Buitengebied Gemert-Bakel 2006” is goedgekeurd door de provincie, dan wel een besluit tot het afgeven van een

verklaring van geen bezwaar (art. 19 WRO) door provincie wanneer de goedkeuring nog niet heeft plaatsgevonden.

4 Voorgenomen activiteit en alternatieven

Beschrijving van voorgenomen activiteit en mogelijke alternatieven ter realisering van het project

4.1 Referentie situatie

Er wordt beschikt over een vergunning Wet milieubeheer. Deze vertegenwoordigt een ammoniakemissie van 2.670,9 kg NH₃ en een geuremissie van 10.120 ou_E/s.

Tabel 2 : overzicht referentiesituatie

Diercategorie	Huisvestingssysteem RAV-code / categorie	Aantal dieren	Aantal dier- plaatsen	Oppervl. netto per dierplaat s [m ²]	Ammoniak		Geur	
					kg NH ₃ per dier	totaal kg NH ₃ /jr.	Ou _E /s per dier plaats	totaal aantal Ou _E /s
Melkkoeien	A 1.6.1 traditioneel	77	77		9,5	731,5	-	-
Vrouwelijk jongvee tot 2 jr	A 3 / traditioneel	46	46		3,9	179,4	-	-
Vleesvarkens	D 3.1.2 / BWL 2001.21	226	226	> 0,8	4,0	904,0	23,0	5.198,0
Vleesvarkens	D 3.1.2 / BWL 2001.21	214	214	> 0,8	4,0	856,0	23,0	4.922,0
Tot. NH ₃ /jr. bedrijf						2.670,9	Tot. Ou _E /s 10.120,0 bedrijf	

Ammoniak

Ten gevolge van de emissie van ammoniak wordt een depositie op het dichtstbij gelegen natuurgebied de “Stippelberg” bereikt van 77,5 mol zuur per hectare per jaar. Hiervoor is een afstand van 560 meter in acht genomen, dit is de afstand van het dichtstbijzijnde emissiepunt tot de rand van het natuurgebied.

De depositie op het gebied “de Bult” is niet te bepalen, dit is reeds uiteengezet.

Geur

Aan het rundvee is geen geuremissiefactor toegekend, echter aan de daarvoor van toepassing zijnde vaste afstanden tot omliggende woningen wordt voldaan. De emissie van geur in de bestaande situatie bedraagt 10.120 ou_E/s. Dit resulteert in een geurbelasting op omliggende woningen in het buitengebied. De geurbelasting betreft 4,98 ou_E/m³ ten aanzien van de dichtstbij gelegen woning aan de Eiermijndreef 5. De woning aan de Eiermijndreef 1a wordt belast met 1,46 ou_E/m³, en voor de bebouwde kom van De Rips wordt de dichtstbijzijnde woning belast met 0,18 ou_E/m³, dit betreft de woning aan de Burgemeester van de Wildenberglaan 46.

Luchtkwaliteit

Onderhavig initiatief heeft een emissie van fijn stof van 19,6 gram PM₁₀/ uur (bijlage L). De bijdrage van de vleesvarkens is het grootst en bedraagt 15,3 gram PM₁₀/uur.

4.2 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit betreft het realiseren van een bedrijf voor de productie van speenbiggen. Dit gebeurt met 2.429 zeugen. Om een zo hoog mogelijke gezondheidssituatie te realiseren worden de zeugen zelf gefokt en opgefokt. Dit ter vervanging van de zeugenstapel. Als gevolg hiervan zijn op het bedrijf tevens 900 opfokzeugen, 6 beren en 360 gespeende biggen aanwezig.

Naast de varkensstapel zullen er op het bedrijf ook 50 zoogkoeien, 3 stuk overig rundvee en fokstieren en 1 volwassen pony aanwezig zijn, deze zullen overwegend buiten worden gehuisvest. Het bedrijf immers over ca. 20 hectare grond. Op deze gronden wordt rundvee gehouden. Een bestaand gebouw wordt zodanig ingericht dat het mogelijk is het rundvee te huisvesten.

4.2.1 Algemeen

Het gehele bedrijf wordt geventileerd door gebruik te maken van geconditioneerde lucht. Tevens worden de uitgaande ventilatielucht via combiwassers gereinigd alvorens deze in de buitenlucht komen. Er wordt gebruik gemaakt van het systeem BWL 2007.01, dit betreft een gecombineerd luchtwassysteem met 85% NH₃-reductie met waterwaster, chemische waster en biofilter, zodat de geuremissie tot 75% wordt gereduceerd.

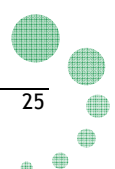
In de Startnotitie is als voorkeursalternatief een ander alternatief aangegeven. De reden dat dit gewijzigd is komt voort uit de laatste ontwikkelingen op het gebied van gecombineerde luchtwassystemen. Op dit moment zijn 4 gecombineerde luchtwassystemen erkend. Bedrijven met gecombineerde luchtwassystemen kunnen in aanmerking komen voor subsidie. Tevens kan hiermee de procedure voor het aanvragen van de milieuvergunning gewoon worden doorlopen, ondanks het aanhoudingsbesluit dat in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij door de gemeente Gemert-Bakel is genomen.

Werking gecombineerde luchtwaster

Voor een goed functioneren van de luchtwaster is zwavelzuur nodig. Dit zwavelzuur wordt aan de wasvloeistof toegevoegd waardoor in de chemische waster de ammoniak gebonden wordt als ammoniumsulfaat en afgevoerd wordt met het spuiwater. Door micro-organismen in de waterwaster en het biofilter wordt een deel van de nog aanwezige ammoniak omgezet in nitriet/nitraat en ook afgevoerd met het spuiwater.

De verwijdering van fijn stof (PM₁₀) uit de ventilatielucht vindt hoofdzakelijk plaats in de chemische en waterwaster.

In onderstaande figuur is schematisch te zien hoe de luchtreiniging in zijn werk gaat.

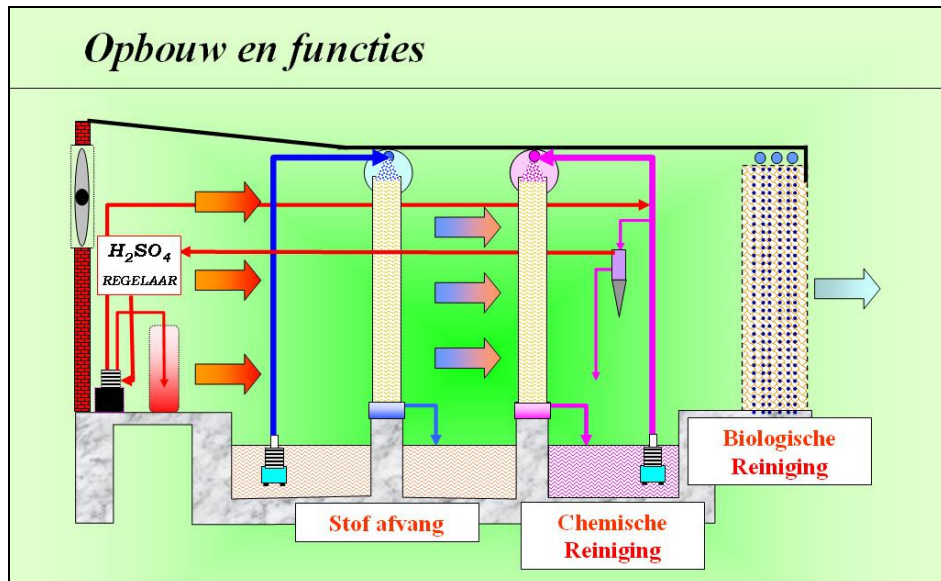

fig 3: principe gecombineerd luchtwassysteem

Verwijdering van geurstoffen gebeurt vooral door de biologische reiniging in het biofilter. In het biofilter wordt daarnaast ook nog een klein gedeelte ammoniakemissie afgevangen. Dit is echter minimaal ten opzichte van de andere pakketten.

Het spuiwater dient eens per 2 maanden vervangen te worden, dit geldt zowel voor het spuiwater van de waterwasser als voor de chemische wasser. Het spuiwater van beide wassers wordt in aparte tanks opgeslagen. Op jaarbasis wordt 260 m³ spuiwater van het bedrijf afgevoerd. Het spuiwater wordt op het bedrijf opgevangen in silo's.

De inhoud van het biofilter dient eens per 2 jaar te worden vervangen. Omdat het biofilter wortelhout bevat heeft het vervangen van de inhoud niet tot gevolg dat er voor het milieu nadelig stoffen ontstaan. De inhoud van het biofilter bestaat voor 75 procent uit wortelhout van de grove den en voor 25% uit wortelhout van loofbomen (met name eiken).

De verschillende wanden in de wassers zorgen voor een weerstand waardoor meer energie benodigd is voor het ventileren. Doordat gebruik wordt gemaakt van ventilatoren die speciaal zijn ontworpen om een groot drukverschil te overwinnen blijft het energiegebruik relatief beperkt. Tevens is het energieverbruik te beïnvloeden middels de dimensionering van de luchtwasser.

Het feit dat er wortelhout en spuiwater vrijkomt, houdt niet in dat er extra milieubelastingen op hoeven te treden. Het wortelhout betreft een biologisch product. Het spuiwater wordt afgezet conform de Eural-regelgeving. Het spuiwater kan eventueel ook worden gebruikt als meststof. Hiervoor is wel een ontheffing nodig van het Rikilt. Aan de opslag en afvoer van het spuiwater worden zodanige voorschriften gesteld dat het milieu niet nadelig belast wordt. Ook de opslag van

zwavelzuur wordt zodanig gerealiseerd dat de veiligheid voor mens en milieu voldoende gewaarborgd is.

Het toepassen van het voorgenomen systeem leidt er toe dat er op jaarbasis 260 m³ spuiwater wordt afgevoerd en dat er 21,9 m³ zwavelzuur benodigd is op jaarbasis.

4.2.2 Opzet dieren

Guste en dragende zeugen

De dragende en guste zeugen worden gehuisvest in groepen met voerligboxen. De dieren krijgen brijvoer verstrekt. De troggen zijn boven de vloer gemonteerd zodat de zeugen de gehele boxlengte tot hun beschikking hebben. De dieren krijgen een totaal leefoppervlak tot hun beschikking van 2,34 m² per dier en een dichte vloeroppervlak van 1,705 m² per dier. Met deze oppervlaktes wordt voldaan aan de gestelde welzijnseisen van het Varkensbesluit. Hierin wordt een minimaal leefoppervlak per zeug van 2,25 m² en een dicht vloeroppervlak van 1,3 m² verplicht gesteld. Wanneer de groepen groter zijn dan 40 dieren mag het leefoppervlak per dier verkleind worden met 10%. Door het realiseren van een dicht vloeroppervlak van meer dan 1,7 m² wordt ten aanzien van het dichte vloeroppervlak voldaan aan de hoogste norm van de Maatlat Duurzame Veehouderij.

De mestplaats wordt voorzien van een gietijzeren rooster wat het welzijn verhoogd. De groeps grootte bedraagt 52 dieren.

Kraamzeugen

De kraamzeugen worden gehuisvest in afdelingen met 26 kraamhokken. In de kraamhokken worden op de kraamzeugenplaatsen gietijzeren roosters aangewend. De biggen worden op 28 dagen gespeend.

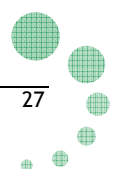
Opfokgelten

De opfokgelten worden gehuisvest in afdelingen met betonroosters en een dicht vloeroppervlak van meer dan 0,5 m² per dier. De dieren krijgen een eetruimte van meer dan 0,33 m per dier.

Gespeende biggen

De gespeende biggen worden gehuisvest op volledig roostervloer en worden gevoerd met droogvoer. De reden dat de gespeende biggen worden gevoerd met droogvoer is dat het arbeidsintensief is om voor gespeende biggen brijvoer aan te maken. Gezien de omvang van het bedrijf zijn er maar zeer weinig gespeende biggen aanwezig. Het is derhalve niet interessant om voor deze biggen apart brijvoer aan te maken. Daarnaast zou er een investering in een aparte mengtank nodig zijn om het voer aan te maken. De porties welke gespeende biggen nodig hebben zijn te klein om in de grote mengtanks aan te maken. Het is bedrijfstechnisch interessanter om deze dieren te voederen met droogvoer.

De biggen krijgen de beschikking over één eetplaats per 4 dieren. De eetruimte per hok bedraagt dan ook 54 cm.

Rundvee

Ten behoeve van het rundvee wordt de stapelbare mest en het kuilvoer, dat in plastic balen zit, in stal 10 opgeslagen

4.2.3 Gevolgen van het voornemen

Tabel 3 : overzicht voorkeursalternatief

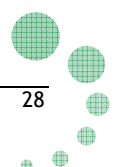
Diercategorie	Huisvestingssysteem RAV-code / categorie	Aantal dieren	Aantal dier- plaatsen	Oppervl. netto per dierplaat s [m ²]	Ammoniak		Geur	
					kg NH ₃ per dier	totaal kg NH ₃ /jr.	Ou _E /s per dier plaats	totaal aantal Ou _E /s
Dragende/guste zeugen	D 1.3.12.3 / BWL 2007.01	1.909	1.909		0,63	1.202,7	4,7	8.972,3
Kraamzeugen	D 1.2.17.3/ BWL 2007.01	520	520		1,25	650,0	7,0	3.640,0
Opfokgelten	D 3.2.15.3.2/ BWL 2007.01	900	900		0,53	477,0	5,8	5.220,0
Beren	D 2.4.3 / BWL 2007.01	6	6		0,83	5,0	4,7	28,2
Gespeende biggen	D 1.1.15.3.2 / BWL 2007.01	360	360		0,11	39,6	2,0	720,0
Zoogkoeien >2jr	A2 traditioneel	50	50		5,3	265,0	-	
Overig rundvee > 2 jr + fokstieren	A7 traditioneel	3	3		9,5	28,5	-	
Volwassen pony's > 3jr	K3 traditioneel	1	1		3,1	3,1	-	
Tot. NH ₃ /jr. bedrijf						2.670,9	Tot. Ou _E /s bedrijf 18.580,5	

Ammoniak

Met betrekking tot ammoniak wordt in tabel 3 aangegeven hoeveel NH₃ (in kg) wordt uitgestoten. Dit resulteert in een ammoniakemissie die gelijk is aan de referentiesituatie. De depositie op het gebied "de Stippelberg" bedraagt bij de voorgenomen opzet 70,8 mol zuur per ha per jaar, ten gevolge van een vergroting van de afstand tot het dichtstbijzijnde emissiepunt.

Geur

Door toepassing van een gecombineerd luchtwassysteem met een geurreductie van 75% wordt de emissie van geur, uitgedrukt in odour units per seconde (ou_E/s), zo laag mogelijk gehouden. De geuremissie bedraagt de in tabel 3 aangegeven hoeveelheid, namelijk 18.581 ou_E/s. De geurbelasting op de dichtstbij gelegen woning in het buitengebied, Eiermijndreef 5, bedraagt 3,92 ou_E/m³. De woning aan de Eiermijndreef 1a wordt belast met 2,71 ou_E/m³. Op de dichtstbijzijnde woning binnen de bebouwde kom van De Rips bedraagt de geurbelasting met 0,31 ou_E/m³, dit betreft de woning aan de Burgemeester van de Wildenberglaan 46.

Luchtkwaliteit

Onderhavig bedrijf wordt rondom rijkelijk voorzien van beplanting en begroeiing. Dit heeft een positief effect op de emissie van ammoniak en fijn stof van het bedrijf. Recent onderzoek heeft namelijk aangetoond dat bosjes en bomen ondanks hun beperkte oppervlakte ammoniak en fijn stof opvangen.

Dat blijkt uit onderzoek van Alterra en Plant Research International (PRI), beide onderdeel van Wageningen UR. Tijdens dat onderzoek bleek dat hoewel groene landschapselementen als bosjes en bomen maar 3% van de oppervlakte uitmaken in een onderzoeksgebied bij Woudenberg, vangen de planten 8% van de ammoniak en 10% van het fijn stof in het gebied op. Onderzoekers telden in een proefgebied van één vierkante kilometer bij Woudenberg de bosjes, singels en groepen en rijen bomen. Daarnaast keken ze naar het aantal ammoniak uitstotende agrarische bedrijven en naar hoeveel autoverkeer er in het gebied plaatsvond dat fijn stof veroorzaakte. Daarmee berekenden zij de invang en de uitstoot van beide stoffen.

Uit eerder onderzoek was al duidelijk geworden dat planten bijdragen aan de invang, maar met de methode die Alterra en PRI ontwikkelden kan daar nu een cijfer aan gehangen worden. De uitkomst is volgens ing. Anne Oosterbaan een eerste stap in het kwantificeren van de bijdrage van groen aan de invang van fijn stof en ammoniak.

De emissie van fijn stof, uitgedrukt in gram PM_{10} per uur, is te bepalen door gebruik te maken van de kentallen afkomstig van ALTEERRA Rapport 682 "Berekeningsmethode voor fijn stof vanuit landbouw", alsmede uit het ALTEERRA Rapport 289 - "Opties voor reductie van fijn stof emissie uit de veehouderij".

De voorgenomen activiteit heeft een emissie aan fijn stof van 10,89 gram PM_{10} per uur (bijlage L). Overwegende dat de aanvraag hoofdzakelijk op de varkenshouderij berust en dat de koeien en de pony hoofdzakelijk buiten verblijven wordt in onderhavige Mer alleen een vergelijking gemaakt van de door de varkens uit te stoten hoeveelheid fijn stof. Het zou vertekend kunnen werken wanneer de emissie van fijn stof van het rundvee en de pony meegenomen wordt, zeker gezien de beperkte emissie ervan nl. 0,71 gram PM_{10} /uur. Door de stallucht van de varkens door een combiwasser te leiden is de te bepalen emissie van fijn stof gelijk aan 10,17 gram PM_{10} /uur.

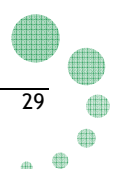
Een onderzoek van het voorgenomen initiatief in het kader van Blk 2005 is als bijlage openomen. Hieruit blijkt dat het voorgenomen initiatief realiseerbaar is binnen de normen zoals gesteld in Blk 2005.

Geluid en verkeer

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit zijn de volgende verkeersbewegingen te verwachten.

Na realisatie zijn de volgende verkeersbewegingen te verwachten:

- afvoer biggen, 2 vrachtwagens per week

- afvoer zeugen, 1 vrachtwagen per week
- afvoer mest, 5 tot 10 vrachten per week
- aanvoer zuur, afvoer spuiwater, 12 vrachten per jaar
- aanvoer droogvoer, 2 tot 3 vrachten per week
- aanvoer vochtige diervoeders, 4 tot 8 vrachten per week
- werknemers, 6 werknemers welke elke dag met de auto komen
- bezoekers, veterinaire, vertegenwoordigers, etc. 10 bezoekers per week.

Er is een akoestisch onderzoek opgenomen als bijlage van de Mer, hieruit blijkt dat de voorgenomen situatie vergunbaar is binnen de gestelde normen.

Energie

Het is de verwachting dat er een elektriciteitsverbruik zal zijn van 670.000 kWh. Er wordt geen extra warmte opgewekt ter verwarming van dierruimtes. Uit het spoelwater van de luchtwassers wordt middels een warmtewisselaar warmte onttrokken. Deze warmte wordt middels een warmtepomp in het warmtecircuit gebracht. Deze warmte kan dan worden aangewend ten behoeve van de verwarming van de biggennesten in de kraamhokken.

De combiwasser heeft een weerstand van 50 Pa. Deze dient door de ventilator te worden overwonnen.

Binnen het bedrijf is warm water benodigd voor kantine en de douches. Dit wordt met behulp van elektrische boilers gerealiseerd. Op het bedrijf wordt dus geen gas gebruikt.

Veiligheid/Calamiteiten

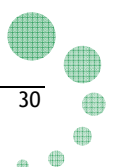
Op het bedrijf zullen de vluchtroutes voor het personeel zodanig worden aangegeven zodat duidelijk is welke vluchtweg gevolgd kan worden in geval van een calamiteit. Ten behoeve van de eerste bluswerkzaamheden bij brand wordt de inrichting voldoende voorzien van brandblusmiddelen.

Op het bedrijf is zwavelzuur aanwezig voor de luchtwassers. Om er voor te zorgen dat er geen nadelige milieugevolgen bij calamiteiten optreden wordt het zuurvat in een lekbak geplaatst. Tevens wordt een oogdouche geïnstalleerd zodat personeel die in aanraking komen met zwavelzuur hun ogen direct kunnen reinigen.

Verder wordt op het bedrijf middels waarschuwingsborden aangegeven waar men zich wel en niet kan en mag begeven en wordt het spuiwater in speciale silo's opgeslagen.

Omdat er geen gas wordt gebruikt is de kans op brandgevaar beperkt.

Wanneer door calamiteiten het niet mogelijk dan wel toegestaan is om dieren te vervoeren, dient een periode te worden overbrugd waarbij met name de gespeende biggen moeten worden opgevangen. Hiervoor kan een noodruimte worden gecreëerd

in de opslagruimtes, dan wel kunnen er noodvoorzieningen worden gerealiseerd op de weilanden. Tevens is het mogelijk dat de emissie van ammoniak en geur dan hoger is. In uitzonderlijke gevallen kan er zelfs meer mest moeten worden opgeslagen.

Water

Het hemelwater infiltreert via de vijver in de bodem. Het hemelwater dat op de daken en erfverharding wordt opgevangen bedraagt 20.000 m³ per jaar. Uitgaande van een inrichtingsoppervlak van 24.000 m² en een neerslag van 0,8 m³/m². De buffercapaciteit dient 1.075 m³ te zijn. Dit komt voort uit de richtlijn van het waterschap van 43 mm.

Tevens wordt een overstort op de sloot gerealiseerd. Om bij piekbelastingen te voorkomen dat het erf onder water komt te staan. Hiervoor wordt bij het waterschap een ontheffing/Keur aangevraagd.

Het waterverbruik in de stal bedraagt ca. 20.000 m³ op jaarbasis. Dit is zowel grondwater als leidingwater. Dit water wordt gebruikt als drinkwater voor dieren, als reinigingswater en voor in de douches en kantine.

Er wordt gekeken of er mogelijkheden zijn om eventueel hemelwater te gebruiken, echter is het nadeel hiervan dat er een risico is om hemelwater bij de dieren te gebruiken in verband met het overdragen van ziektes.

Natuur

Door de beplanting welke aan de zuidzijde van het bedrijf wordt aangeplant, wordt een buffer gecreëerd tussen de Stippelberg en het bedrijf. Zodoende wordt ook voorkomen dat licht afkomstig van het bedrijf een verstoring effect heeft op de directe omgeving c.q. "de Stippelberg".

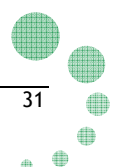
De depositie van ammoniak op de Stippelberg is reeds aangegeven. Gezien de ligging van het bedrijf in relatie met de directe omgeving is het niet te verwachten dat onderhavig initiatief een nadelige invloed op de natuur uitoefent. Voor wat betreft licht, geluid en verkeer zal er geen noemenswaardig hinder te waar nemen zijn.

BBT

De gecombineerde luchtwassystemen zijn niet opgenomen in paragraaf 5 van de BREF en zijn niet direct als BBT aan te merken.

De gecombineerde luchtwasser is een techniek die twee reststromen veroorzaakt, in de vorm van spuiwater en de inhoud van het biofilter. Eens in de twee maanden wordt het spuiwater vervangen. Tevens dient de inhoud van het biofilter na verloop van tijd te worden vervangen.

Ondanks het feit dat er zwavelzuur wordt gebruikt om ammoniak uit de stallucht om te zetten worden er geen gevaarlijke stoffen gebruikt. Door een juiste opstelling van de opslagtanks en met in acht name van de juiste voorzorgsmaatregelen leidt

het gebruik van zwavelzuur niet tot gevaarlijke situaties.

Het is mogelijk de reststromen op een verantwoorde wijze af te zetten zonder dat het milieu enig nadeel daarbij ondervindt. De reststromen van onderhavige techniek kunnen worden toegepast in een verder proces. Zo is het mogelijk het spuiwater als meststof te gebruiken. Naar de toekomst toe is het de verwachting dat er geen spuiwater meer hoeft te worden afgezet doordat er nieuwe technieken komen die zorgen voor een zuivering van het spuiwater. Nu is dat nog niet het geval. De inhoud van het biofilter betreft een biologisch product wat kan worden afgezet richting de compostering, alwaar het weer tot een bruikbaar product wordt omgezet. Een andere manier om de gebruikte inhoud van het biofilter milieuvriendelijk een nieuwe functie te geven is het versnipperen op locatie en de ontstane houtsnippers aan te wenden als bodembedekker in de erfbeplanting.

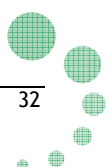
Een gecombineerd luchtwassysteem is een ontwikkeling die gebaseerd is en gedaan is met behulp van wetenschappelijke kennis. Met name vanuit Duitsland is de ontwikkeling wetenschappelijk ondersteund.

De betrokken emissies van ammoniak, geur en fijn stof zijn minimaal ten opzichte van andere systemen. Ander type stalsystemen behalen deze combinatie niet van reducering van emissies.

Het verbruik van energie wordt geminimaliseerd door een zodanige dimensionering te realiseren waarbij de luchtweerstand lager is dan gangbare luchtwassers. Het verschil in energieverbruik ten opzichte van systemen die in de BREF staan wordt kleiner.

Door warmte te winnen uit het spuiwater wordt voorkomen dat er gestookt moet worden om de benodigde ruimtes te verwarmen. Deze terugwinning van warmte leidt er toe dat er geen aardgas, propaan of dieselolie aangewend wordt.

Ondanks dat er een reststroom vrijkomt en dat er een hoger energiegebruik is, kan de techniek worden aangemerkt als BBT. Met name het voorkomen van nadelige gevolgen door een goede installatie en het behalen van de emissies wegen op tegen om het systeem als BBT aan te merken.

4.3 Alternatief 1

Ter verdere reducering van de ammoniakemissie kan worden gekozen voor het toepassen van chemische luchtwassers welke de emissie van ammoniak met 95% reduceren. De bijbehorende emissies bij de dit alternatief zijn in tabel 4 weergegeven. Op jaarbasis zal 252 m³ spuiwater worden afgevoerd en er zal 24,4 m³ zwavelzuur worden aangevoerd.

Tabel 4 : overzicht alternatief 1

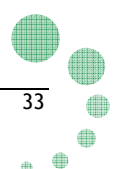
Diercategorie	Huisvestingssysteem RAV-code / categorie	Aantal dieren	Aantal dier- plaatsen	Oppervl. netto per dierplaat s [m ²]	Ammoniak		Geur		
					kg NH ₃ per dier	totaal kg NH ₃ /jr.	Ou _E /s per dier plaats	totaal aantal Ou _E /s	
Dragende/guste zeugen	D 1.3.11 / BWL 2007.05	1.909	1.909		0,21	400,9	13,1	25.007,9	
Kraamzeugen	D 1.2.15 / BWL 2007.05	520	520		0,42	218,4	19,5	10.140,0	
Opfokgelten	D 3.2.14.2 / BWL 2007.05	900	900		0,18	162,0	16,1	14.490,0	
Beren	D 2.3 / BWL 2007.05	6	6		0,28	1,7	16,1	96,6	
Gespeende biggen	D 1.1.14.2 / BWL 2007.05	360	360		0,04	14,4	5,5	1.980,0	
Zoogkoeien >2jr	A2 traditioneel	50	50		5,3	265,0	-	-	
Overig rundvee > 2 jr + fokstieren	A7 traditioneel	3	3		9,5	28,5	-	-	
Volwassen pony's > 3jr	K3 traditioneel	1	1		3,1	3,1	-	-	
					Tot. NH ₃ /jr. bedrijf		1.094,0	Tot. Ou _E /s bedrijf 51.714,5	

Ammoniak

De ammoniakemissie bij het toepassen van chemische luchtwassers met een reductie van 95% bedraagt 1.094,0 kg NH₃. Wanneer gebruik wordt gemaakt van dezelfde emissiepunten van de stal blijft de afstand tot "de Stippelberg" onveranderd ten opzichte van het voorkeursalternatief. De depositie op het gebied de Stippelberg bedraagt bij de voorgenomen opzet 29,0 mol zuur per ha per jaar.

Geur

Chemische luchtwassers hebben voor de betreffende diergroepen een andere geuremissiefactor dan de gecombineerde luchtwassystemen. Een chemische luchtwasser is met name ontworpen met als doel ammoniak te reduceren. De geuremissie in het geval van dit alternatief bedraagt 51.714 ou_E/s. Dit resulteert in een geurbelasting van omliggende burgerwoningen van 10,90 ou_E/m³ buiten de bebouwde kom en een geurbelasting van 0,91 ou_E/m³ binnen de bebouwde kom.

Luchtkwaliteit

Een chemische luchtwasser behaalt een reductie van 90% op de stofemissie van de dieren. De te verwachten emissie van fijn stof uit de varkensstal is dan ook gelijk aan die van het voorkeursalternatief, namelijk 10,19 gram PM₁₀ per uur.

Geluid en verkeer

Het toepassen van een chemische luchtwasser leidt er niet toe dat er noemenswaardige verschillen optreden ten aanzien van de eerder beschreven verkeersbewegingen. Er wordt iets minder spuiwater afgevoerd, daarentegen is het verbruik van zwavelzuur groter. Per saldo is er geen verschil. Ook de geluidsproductie zal derhalve nagenoeg gelijk zijn aan die van het voorkeursalternatief.

Energie

Een luchtwasser met een reductie van 95% maakt gebruik van een intensieve wassing. De uitvoering van chemische luchtwasser is compacter dan die van bijvoorbeeld combiwassers. Om het gewenste resultaat te bereiken heeft de wasser daardoor een hogere weerstand. Een chemische luchtwasser met een ammoniakreductie van 95% heeft een luchtweerstand over de wasser van 85 Pa. Hierdoor stijgt het elektriciteitsverbruik ten gevolge van een hoger te overwinnen weerstand.

Veiligheid/Calamiteiten

Ten aanzien van de veiligheid en calamiteiten zijn er geen veranderingen.

Water

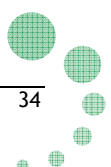
Het waterverbruik is nagenoeg gelijk. Het toepassen van deze variant leidt er niet toe dat veel water bespaard kan worden.

Natuur

De depositie op het gebied “de Stippelberg” is reeds vermeld. Er zijn geen andere gevolgen te verwachten op de natuur door het toepassen van een ander type luchtwasser.

BBT

De chemische luchtwasser wordt wel beschreven in de BREF. De wasser wordt echter niet aangemerkt als BBT. Een chemische luchtwasser produceert afvalstoffen in de vorm van spuiwater. Spuiwater kan worden afgezet als meststof in de landbouw wanneer hier ontheffing voor is verleend. Een chemische luchtwasser heeft een hoger energieverbruik dan wanneer alleen met centrale afzuiging wordt gewerkt. Vanwege het feit dat met een chemische luchtwasser een zeer hoge ammoniakreductie van 95% behaald kan worden, waarbij ook de stofemissie geminimaliseerd wordt, is het mogelijk om afhankelijk van de situatie de luchtwasser toch aan te merken als BBT. Ook bij dit type luchtwassers kan warmte worden teruggewonnen om deze vervolgens weer in de stal te gebruiken.

4.4 Alternatief 2

Emissiearme staluitvoering.

Een mogelijk alternatief is de stal te voorzien van emissiearme uitvoeringen van de mestopvang. Dit heeft als voordeel dat de emissie die in de ventilatielucht komt reeds lager is dan bij systemen waarbij de ventilatielucht wordt gereinigd bij het verlaten van de stal (end op pipe techniek).

Tabel 5 : overzicht alternatief 2

Diercategorie	Huisvestingssysteem RAV-code / categorie	Aantal dieren	Aantal dier- plaatsen	Oppervl. netto per dierplaat s [m ²]	Ammoniak		Geur		
					kg NH ₃ per dier	totaal kg NH ₃ /jr.	Ou _E /s per dier plaats	totaal aantal Ou _E /s	
Dragende/gus te zeugen	D 1.3.9.2 / BWL 2006.09	1.909	1.909		2,5	4.772,5	18,7	35.698, 3	
Kraamzeugen	D 1.2.14 / BB 91.11.081	520	520		2,9	1.508,0	27,9	14.508, 0	
Opfokgelten	D 3.2.7.1.2 / BWL 2004.04	900	900		1,4	1.260,0	17,9	16.110, 0	
Beren	D 2.5 / overig huisvestingssyste em	6	6		5,5	33,0	18,7	112,2	
Gespeende biggen	D 1.1.3.2 / BWL 2006.07	360	360		0,16	57,6	5,4	1.944,0	
Zoogkoeien >2jr	A2 traditioneel	50	50		5,3	265,0	-		
Overig rundvee > 2 jr + fokstieren	A7 traditioneel	3	3		9,5	28,5	-		
Volwassen pony's > 3jr	K3 traditioneel	1	1		3,1	3,1	-		
					Tot. NH ₃ /jr. bedrijf		7.927,7	Tot. Ou _E /s 68.372,5 bedrijf	

Kraamzeugen

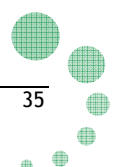
Voor de kraamzeugen kan in een dergelijke situatie gebruik worden gemaakt van mestpannen bekend onder nummer BB 99.11.081. Deze mestpannen beschikken over een mestkanaal en een waterkanaal. Het emitterend mestoppervlak mag niet groter zijn dan 0,8 m² per dier.

Guste en dragende zeugen

Voor de dragende en guste zeugen kan gekozen worden voor het plaatsen van schuine wanden in het mestkanaal geplaatst in combinatie met metalen driekantroosters. Dit systeem is bekend onder nummer BWL 2006.09.

Opfokzeugen

Het stalsysteem dat voor de opfokzeugen kan worden toegepast is bijvoorbeeld mestkelders met mest- en waterkanaal, met metalen driekantroosters op het

mestkanaal. Het emitterend mestoppervlak per dier is groter dan $0,18 \text{ m}^2$, maar kleiner dan $0,27 \text{ m}^2$. Bij dit systeem is het mestkanaal breder dan het waterkanaal. Het systeem is bekend onder nummer BWL 2004.04.

Gespeende biggen

Voor de huisvesting van gespeende biggen kan worden gekozen voor de mestopvang in water en het toepassen van volledig rooster. Dit systeem is bekend onder nummer BWL 2006.07.

Ammoniak

Door het toepassen van ontmestingsystemen welke in de stal worden geïntegreerd wordt een hogere ammoniakemissie veroorzaakt met hetzelfde aantal dieren in vergelijking met de referentiesituatie. In deze opzet bedraagt de emissie van ammoniak $7.927,7 \text{ kg NH}_3$. De depositie op het gebied de Stippelberg bedraagt in het geval van alternatief 2 $210,1 \text{ mol zuur per ha per jaar}$.

Geur

De bedoelde systemen hebben naast een hogere ammoniakemissie, als kenmerk dat ze ook een hogere geuremissiefactor hebben. De totale geuremissie neemt dan ook toe ten opzichte van de referentiesituatie en het VKA. Zoals in tabel 5 te zien is bedraagt deze bij toepassing van emissiearme ontmestingsystemen in de stal $68.373 \text{ ou}_E/\text{s}$. Dit resulteert in een geurbelasting op omliggende burgerwoningen van $13,62 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ buiten de bebouwde kom en een geurbelasting van $1,12 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ binnen de bebouwde kom.

Luchtkwaliteit

Emissiearme ontmestingsystemen kenmerken zich door een hogere emissie van fijn stof. Ten opzichte van de vigerende situatie wordt dan ook een hogere fijn stof-waarde bereikt.

De emissie van fijn stof in het geval van alternatief 2 bedraagt $91,8 \text{ gram PM}_{10}$ per uur.

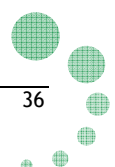
Geluid en verkeer

Er zijn minder verkeersbewegingen van en naar de inrichting. Dit wordt veroorzaakt door de omstandigheid dat er geen zwavelzuur wordt aangevoerd en geen spuiwater hoeft te worden afgevoerd.

Er wordt gebruik gemaakt van dezelfde ventilatoren dan wanneer een luchtwasser wordt gebruikt. Een luchtwasser zorgt voor een dempende werking op de geluiduitstraling van het gebouw. Deze demping wordt veroorzaakt door het waspakket. Aangezien er bij alleen toepassing van emissiearm ontmestingsystemen geen demping is na de ventilatoren licht de geluidsproductie hoger.

Energie

Er wordt gebruik gemaakt van centrale afzuiging zodat efficiënter met het geïnstalleerde vermogen kan worden gewerkt. Er wordt gebruik gemaakt van

dezelfde ventilatoren. Echter de weerstand welke overwonnen dient te worden is minder, omdat de ventilatoren geen weerstanden van waspakketten hoeven te overwinnen. Hierdoor is er minder energie benodigd voor ventilatie.

Evenwel zal bij realisatie van dit alternatief er een andere wijze van verwarmen van de biggennesten gevonden moeten worden. Vanwege het ontbreken van een luchtwasser kan hieruit geen warmte worden overwonnen. Als alternatief valt te denken aan het winnen van warmte uit de dichte vloergedeeltes in de opfokgeltenafdelingen. Met deze warmte kunnen niet alle biggennesten worden verwarmd. Het is dan ook nodig om bij dit alternatief op een andere wijze te gaan verwarmen, zoals het toepassen van gasgestookte cv's.

Veiligheid/Calamiteiten

Omdat er geen zwavelzuur gebruikt wordt, kan er geen gevaar ontstaan door toepassing van zwavelzuur. De overige risico's van het bedrijf zijn afhankelijk van andere zaken.

Water

Bij deze variant is minder water benodigd omdat er geen wassing van uitgaande lucht plaatsvindt.

Natuur

Door het toepassen van deze variant zal de geluidsproductie hoger zijn. Dit heeft ook gevolgen voor de omgeving en levende dieren. Tevens zorgt een hogere stofemissie voor nadelige gevolgen voor het milieu.

BBT

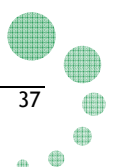
De besproken systemen bij de toepassing van alternatief 2 zijn in de BREF aangegeven als zijnde BBT.

4.5 Meest Milieuvriendelijk alternatief

Het Meest Milieuvriendelijke alternatief (MMA) is gericht op een maximaal te behalen reductie van negatieve milieueffecten. Uitgegaan wordt van de beste bestaande mogelijkheden en technieken ter bescherming en/of verbetering van het milieu, ongeacht de erkenning van deze inzichten in de huidige beoordelingskaders. Er wordt primair aandacht besteed aan de maximale reductie van de uitstoot van ammoniak, geur en stof.

Overwegende dat het MMA te realiseren moet zijn wordt uitgegaan van bestaande toe te passen systemen. Met de huidige systemen is een ammoniakreductie van 95% praktisch het hoogst haalbaar. Dit gebeurt door gebruik te maken van chemische luchtwassers waarbij zwavelzuur aan het water wordt toegevoegd om de ammoniak te binden.

Voor wat betreft de reductie van geur is op dit moment een reductie haalbaar van 80%. Dit is te realiseren door een biofilter toe te passen dat gebruik maakt van wortelhout.

Tabel 6 : overzicht MMA

Diercategorie	Huisvestingssysteem RAV-code / categorie	Aantal dieren	Aantal dier- plaatsen	Oppervl. netto per dierplaat s [m ²]	Ammoniak		Geur		
					kg NH ₃ per dier	totaal kg NH ₃ /jr.	Ou _E /s per dier plaats	totaal aantal Ou _E /s	
Dragende/gus te zeugen	MMA	1.909	1.909		0,21	400,9	3,7	7.063,3	
Kraamzeugen	MMA	520	520		0,42	218,4	5,6	2.912,0	
Opfokgelten	MMA	900	900		0,18	162,0	4,6	4.140,0	
Beren	MMA	6	6		0,28	1,7	3,7	22,2	
Gespeende biggen	MMA	360	360		0,04	14,4	1,6	576,0	
Zoogkoeien >2jr	A2 traditioneel	50	50		5,3	265,0	-		
Overig rundvee > 2 jr + fokstieren	A7 traditioneel	3	3		9,5	28,5	-		
Volwassen pony's > 3jr	K3 traditioneel	1	1		3,1	3,1	-		
					Tot. NH ₃ /jr. bedrijf		1.094,0	Tot. Ou _E /s 14.713,5 bedrijf	

Bij de systemen waar ventilatielucht gereinigd wordt met behulp van luchtwassers wordt een maximale reductie van stof behaald. Dit bedraagt ongeveer 90% in vergelijking met de traditionele systemen.

Ammoniak

De ammoniakemissie is voor de gekozen opzet middels een 95% reductie tot het minimale te reduceren. De emissie is gelijk aan variant 1, hetzelfde geldt voor wat betreft de depositie op "de Stippelberg", namelijk 29,0 mol zuur per jaar.

Geur

Voor wat betreft de geuremissie is deze als zeer laag te beschouwen in de gekozen opzet. De geuremissie bedraagt bij toepassing van het MMA 11.801,5 ou_E/s. Dit resulteert in een geurbelasting op omliggende burgerwoningen van 3,14 ou_E/m³ buiten de bebouwde kom en een geurbelasting van 0,26 ou_E/m³ binnen de bebouwde kom.

Luchtkwaliteit

Er is geen extra reductie van de emissie van fijn stof te behalen bij toepassing van het MMA. De reductie is vergelijkbaar aan het VKA en variant 1. De emissie van fijn stof bedraagt ook hier 10,2 gram PM₁₀ per uur.

Geluid en verkeer

Omdat er meer ammoniak uit de stallucht wordt omgezet is er ook meer zwavelzuur

benodigd, immers vind het omzetten van ammoniak plaats door gebruik te maken van zwavelzuur. Dit hoger gebruik aan zwavelzuur leidt tot meer verkeersbewegingen per jaar. Voor de overige geluidsaspecten zijn er geen noemenswaardige verschillen met het VKA.

Energie

Het biofilter is ruim gedimensioneerd. Het biofilter heeft een groot contactoppervlak nodig om voor het gewenste resultaat te zorgen. Voordeel daarvan is dat de weerstand lager wordt. Ten gevolge van deze ruimer dimensionering van het biofilter is het mogelijk het contactoppervlak van de chemische luchtwasser te vergroten, hierdoor daalt de weerstand over het chemische waspakket. De weerstand die in deze opzet moet worden overwonnen is gelijk aan die binnen het VKA. Het energieverbruik is derhalve overeenkomstig van het VKA.

Veiligheid/Calamiteiten

Geen verschil ten opzichte van het VKA.

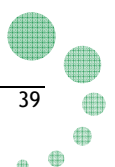
Water

Geen verschil ten opzichte van het VKA.

Natuur

Door een maximale geurreductie en ammoniakreductie zijn de gevolgen voor omliggende natuur minimaal.

Het aanvullen met staltechnische varianten draagt niet bij aan nog lagere emissiewaarden van de uitgaande stallucht. Te denken valt dan aan het toepassen van mestpannen voor de kraamzeugen, schuine putwanden ter verkleining van het emitterend oppervlak bij de dragende en guste zeugen en bij de gelten, en het opvangen van mest in water bij gespeende biggen. In feite is het MMA een combinatie van de reeds besproken varianten.

5 Vergelijking van alternatieven

5.1 Algemeen

Dit hoofdstuk vergelijkt de beschreven alternatieven, te weten het voorkeursalternatief, de twee alternatieven en het MMA. Er wordt met name ingegaan op de volgende milieuaspecten:

- ammoniak en depositie
- geur
- luchtkwaliteit
- geluid
- water
- energie

Uiteindelijk wordt een afweging gemaakt ten opzichte van het voorkeursalternatief waarbij tevens rekening wordt gehouden met een aantal aanvullende aspecten welke niet direct aan het milieu te relateren zijn, te weten:

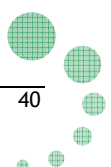
- bedrijfsvoering
- jaarkosten/investering

5.2 Vergelijking

Bij de vergelijking van de alternatieven is de referentiesituatie als uitgangspositie genomen. De referentiesituatie wordt gewaardeerd met +/- . De vergelijking is samengevat weergegeven in tabel 7.

De beoordelingen zijn gebaseerd op de in hoofdstuk 4 weergegeven alternatieven met de bijbehorende gevolgen. Dit zijn:

- Referentiesituatie
- Voorgenomen activiteit   toepassing combiwasser
- Alternatief 1   chemische luchtwasser 95%
- Alternatief 2   bouwkundige emisiearme systemen
- MMA   95% luchtwasser met biofilter

Tabel 7: vergelijking van alternatieven

Beoordelings-aspect	Referentie situatie	Voorgenomen activiteit	Alternatief 1	Alternatief 2	MMA
ammoniak	+/-	+/-	++	--	++
	2.670,9 kg NH ₃	2.670,9 kg NH ₃	1.094,0 kg NH ₃	7.927,7 kg NH ₃	1.094,0 kg NH ₃
geur	+/-	+/-	--	--	+/-
	10.120 ou _E /s	22.130 ou _E /s	51.715 ou _E /s	66.373 ou _E /s	14.713 ou _E /s
luchtkwaliteit	+/-	++	++	--	++
	15,3 gr PM ₁ .	10,2 gr PM ₁ .	10,2 gr PM ₁ .	91,8 gr PM ₁ .	10,2 gr PM ₁ .
geluid	+/-	-	-	--	-
water	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
energie	+/-	-	--	-	-

++ = zeer positief; + = positief; +/- = geen effect; - = negatief; -- = zeer negatief

Toelichting op de beoordeling

Ammoniak

De voorgenomen activiteit houdt in dat de ammoniakemissie gelijk blijft aan de vigerende ammoniakemissie. Variant 1 en het MMA reduceren de emissie van ammoniak tot het maximaal haalbare. Variant 2 houdt een zeer grote stijging in van de ammoniakemissie.

Geur

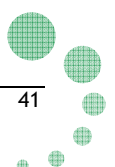
De voorgenomen activiteit houdt een stijging van de geuremissie in. Er wordt daarbij wel ruimschoots voldaan aan de gestelde eisen. Op de Eiermijndreef 5 wordt met het VKA een lagere belasting gerealiseerd dan in de referentiesituatie. De geurbelasting op de woning Eiermijndreef 1a wordt echter hoger. De alternatieven 1 en 2 geven een nog hogere stijging van geuremissie, met als gevolg ook een hogere belasting op de betreffende woningen.

Luchtkwaliteit

Het toepassen van luchtwassers houdt in dat er een afname plaatsvindt van de emissie van fijn stof. Wanneer er geen luchtbehandeling plaatsvindt van uitgaande ventilatielucht is de emissie van fijn stof hoger en wordt zelfs niet voldaan aan Blk 2005.

Geluid

Er is een behoorlijke toename van verkeersbewegingen ten opzichte van de huidige situatie. Weliswaar is dit in verhouding met wat gebruikelijk is binnen een landbouwontwikkelings-gebied, toch heeft dat gevolgen. De verschillen tussen VKA, Alternatief 1 en MMA zijn minimaal. Alternatief 2 kent wel een minder grote toename transportbewegingen, doch kent een hogere geluidsproductie, omdat er geen geluiddemping plaatsvindt door een luchtwasser.

Water

Voor wat betreft het waterverbruik is er sprake van een stijging ten gevolge van de toename van het aantal dieren. Dit is van toepassing op elk alternatief. De hoeveelheid water welke wordt aangewend ten behoeve van de luchtwassers is ten opzichte van de te gebruiken hoeveelheid relatief beperkt. De nieuwe bedrijfssituatie wordt zodanig ingericht dat het hemelwater infiltreert in de bodem. Op dit moment gebeurt dat nog niet. Het hemelwater wordt opgevangen in de vijver/infiltratiebekken, alwaar het kan infiltreren naar de bodem.

Energie

Er vindt een substantiële stijging plaats van het energieverbruik. Dit is onlosmakelijk verbonden met het feit om een bedrijf met de gekozen opzet op onderhavige locatie te kunnen realiseren. Het gebruik van luchtwassers kent een hogere energieverbruik, waarbij moet worden opgemerkt dat door de grotere dimensionering van combiwassers dit energieverbruik lager ligt dan bij de huidige gangbare chemisch luchtwassers. Het verschil in het wel of geen luchtwasser toepassen is duidelijk herkenbaar in de benodigde elektriciteit voor ventilatie.

5.3 Onderbouwing voorkeursalternatief

De keuze voor het toepassen van het voorkeursalternatief c.q. een gecombineerd luchtwassysteem is gemaakt op basis van de aanwezige situatie te weten de referentiesituatie. Uitgangspunt is de gewenste opzet met de bijbehorende dieraantallen. Aspecten welke mede de keuze beïnvloeden zijn:

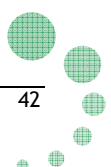
- wetgeving in het kader van een vergunbare situatie creëren
- investering/exploitatiekosten
- inpasbaarheid in het concept

De aangevraagde situatie moet vergunbaar zijn. Belangrijk is daarbij de emissie van ammoniak, de geurbelasting op omliggende woningen en het voldoen aan Blk 2005. De vigerende ammoniakemissie bepaalt in grote mate in hoeverre de gewenste opzet vergunbaar is en met welke systemen.

Belangrijk ten aanzien van bedrijfszekerheid is het hebben van zo min mogelijk verschillende systemen. Dit in verband met onderhoud, storingen etc. Door toepassing van ventilatie en luchtwassers tegen de stal aan, wordt een situatie gecreëerd waarbij monteurs niet in de stal hoeven te komen om onderhoud te plegen, dan wel reparaties te verrichten. Dit past sluitend bij het concept van het verkrijgen van een hoge gezondheidsstatus.

Door het toepassen van emissiebeperking middels luchtreiniging hoeven geen bouwkundige oplossingen te worden gedaan welke het mestopslagvolume verkleinen zoals schuine putwanden.

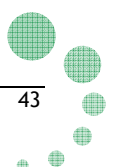
Voor wat betreft de investeringskosten komt de gekozen opzet in aanmerking voor subsidie en deelname aan de Vamil-regeling. Er is dan ook een aanvraag ingediend voor de LNV-subsidieregeling voor gecombineerde luchtwassystemen.

Een ander aspect dat van invloed is op de keuze van een combiwasser is het feit dat in het aanhoudingsbesluit van de gemeente Gemert-Bakel in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij een vrijstelling is opgenomen voor aanvragen welke combiwassers toepassen.

Ten aanzien van het verbruik van energie tussen het MMA en het VKA is het niet aannemelijk dat er noemenswaardige verschillen zijn. Het stroomverbruik wordt geschat op 670.000 kWh. Dat is 275 kWh per zeug. Reden voor het niet noemenswaardige verschil is dat de wijze van ventileren hetzelfde is en dat de te gebruiken systemen heel veel op elkaar lijken.

Bij realisatie van de gebouwen worden reflecterende tl-armaturen toegepast om zodoende het meest effectief om te gaan met de benodigde verlichting. Verwarming wordt zoals reeds vermeld alleen toegepast met teruggewonnen energie. Ten aanzien van het reinigen van stallen wordt eerst een afdeling ingeweekt alvorens deze wordt gereinigd. Door gebruik te maken van een efficiënte bedrijfsopzet en de nieuwste technologie wordt het energieverbruik geminimaliseerd.

6 Leemten in kennis en evaluatie

6.1 Algemeen

Tijdens de Mer-studie zijn leemten in kennis geconstateerd. Deze worden in dit hoofdstuk weergegeven. Tevens wordt aangegeven welke onzekerheden er bij de beschrijving van de milieueffecten hebben bestaan. Het doel van het aangeven van de leemten en de onzekerheden is om een indicatie te geven van de volledigheid van de informatie op basis waarvan het bevoegd gezag een besluit gaat nemen. Eventuele ontbrekende gegevens kunnen in de betreffende afwegingen betrokken worden.

6.2 Leemten in Kennis

De leemten in kennis die zijn geconstateerd, betreffen de gegevens van de emissie van fijn stof, de geurgegevens van het gecombineerde luchtwassysteem, en het energieverbruik.

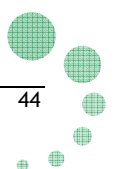
De gegevens welke worden toegepast voor de emissie van fijn stof zijn afkomstig van onderzoeken. Daarbij wordt voor elke luchtwasser een reductie van 90% aangegeven. Gezien de behandeling in een gecombineerd luchtwassysteem is het voorstelbaar dat er een andere reductie behaald kan worden dan voor een standaard luchtwasser.

De geurgegevens van het gecombineerde luchtwassysteem zijn nog niet officieel opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. De in deze Mer gehanteerde emissiewaarden zijn zelf berekend. Aangegeven is namelijk dat de geurreductie 75% bedraagt.

Het energieverbruik is geschat op basis van bestaande gegevens uit de KWIN en van het LEI. Gezien de grootschaligheid van onderhavig initiatief is het voorstelbaar dat er een afwijking kan zitten in het geschatte energieverbruik. Zeker gezien de ontwikkelingen van de laatste tijd in elektrische producten.

6.3 Evaluatie

Het bevoegd gezag evalueert de werkelijk opgetreden milieugevolgen van de activiteit, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen op grond van artikel 7.39 Wm. De initiatiefnemer is verplicht om desgevraagd medewerking te verlenen aan het bevoegd gezag en alle inlichtingen te verschaffen, die het bevoegd gezag nodig heeft voor deze evaluatie (art. 7.40 Wm). Op grond van artikel 7.41 Wm stelt het bevoegd gezag een verslag op van het evaluatieonderzoek. Exemplaren van dit verslag worden toegestuurd aan de initiatiefnemer, de Commissie m.e.r. en de wettelijke adviseurs. Het bevoegd gezag neemt naar aanleiding daarvan zo nodig aanvullende maatregelen om de gevolgen voor het milieu te beperken (7.42 Wm). Er is geen termijn bepaald voor het evalueren. Voor het bevoegd gezag is het van

belang goed te bepalen op welke onderwerpen het evaluatieonderzoek en dus ook het evaluatieverslag toegespitst zullen worden.

Zeker gezien het feit dat onderhavig initiatief gebruik maakt van een vrij nieuwe techniek is het moeilijk aan te geven hoe bepaalde effecten getoetst kunnen worden. Te denken valt aan metingen dan wel vergelijkingen maken met andere bedrijven in een later stadium.

7 Ondertekening

Deze milieueffectrapportage is opgesteld door Geling Advies BV te Oploo ten behoeve van de aanvraag milieuvergunning voor inrichting aan de Eiermijndreef 3 te De Rips. De huidige melkrundveehouderij met intensieve neventak wordt omgezet in een intensieve zeugenhouderij met rundvee als neventak.

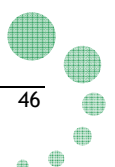
Dit alles ten behoeve van de realisatie van het gespecialiseerde zeugenbedrijf met rundveetak in opdracht van de heer M. Heijligers en mevrouw N. van Gennip.
Opdrachtgever/initiatiefnemer en opsteller

Opsteller:

Voor akkoord:

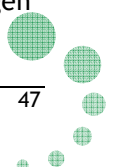
Ir C.F.W. Arts
adviseur

M. Heijligers en N. van Gennip
initiatiefnemer

Begrippenlijst

Autonome ontwikkeling	ontwikkeling voor het milieu als de voorgenomen activiteit niet plaats vindt en er geen alternatief wordt gerealiseerd.
Alternatief	mogelijke oplossing; meestal een samenhangend pakket van maatregelen.
Bestemmingsplan	gemeentelijke indeling van het buitengebied
Bevoegd gezag	Een of meer overheidsinstanties die bevoegd zijn om over de activiteit van de initiatiefnemer het besluit te nemen waarvoor de milieueffectrapportage wordt opgesteld.
Commissie MER	Landelijke commissie van onafhankelijke milieudeskundigen; zij adviseren het bevoegd gezag over de kwaliteit van de informatie in het rapport.
Depositie	Neerslag van stoffen(ammoniak) uit de lucht op een bepaald gebied.
Infiltratie	Het doorsijpelen van water door de bodem naar het grondwater.
Integrale zonerings	Gebiedsdekkende indeling van het reconstructiegebied in drie zones.
Landbouwontwikkelingsgebied	Zonerings vanuit de reconstructieplannen welke aangeeft wat de begrenzing is van het gedeelte van een gebied waar het primaat intensieve landbouw is.
MMA	Meest milieuvriendelijk alternatief; het alternatief waarin optimaal rekening is gehouden met het milieu.
MER	Milieueffectrapportage; rapportage waarin de belangrijkste milieugevolgen van mogelijke oplossingen zijn geïnventariseerd.
MER-procedure	procedure van milieueffectrapportage
Milieuvergunning	Vergunning die nodig is om een bedrijf met gevolgen

voor het milieu in werking te hebben; vloeit voort uit de Wet Milieubeheer.

Startnotitie

Een notitie die aangeeft wat het initiatief is waarover een MER wordt opgesteld; is tevens de start van de procedure.

Voor verzuring gevoelig gebied

gebieden die voor verzuring gevoelig zijn. Deze gebieden worden als kwetsbare gebieden beschermd in de Wet ammoniak en veehouderij

Literatuurlijst

Chardon W.J., Hoek K.W. v/d; Berekeningsmethode voor de emissie van fijn stof vanuit de landbouw, Alterra-rapport 682

Aarnink A.J.A., Hoek K.W. v/d; Opties voor reducties van fijn stof emissies uit de veehouderij, Alterra-Rapport 289

E11 energie informatieblad veehouderijen, Infomil

Kwantitatieve Informatie Veehouderij 2006-2007, Animal Science Group Wageningen UR.

Maatlat Duurzame Veehouderij

www.infomil.nl

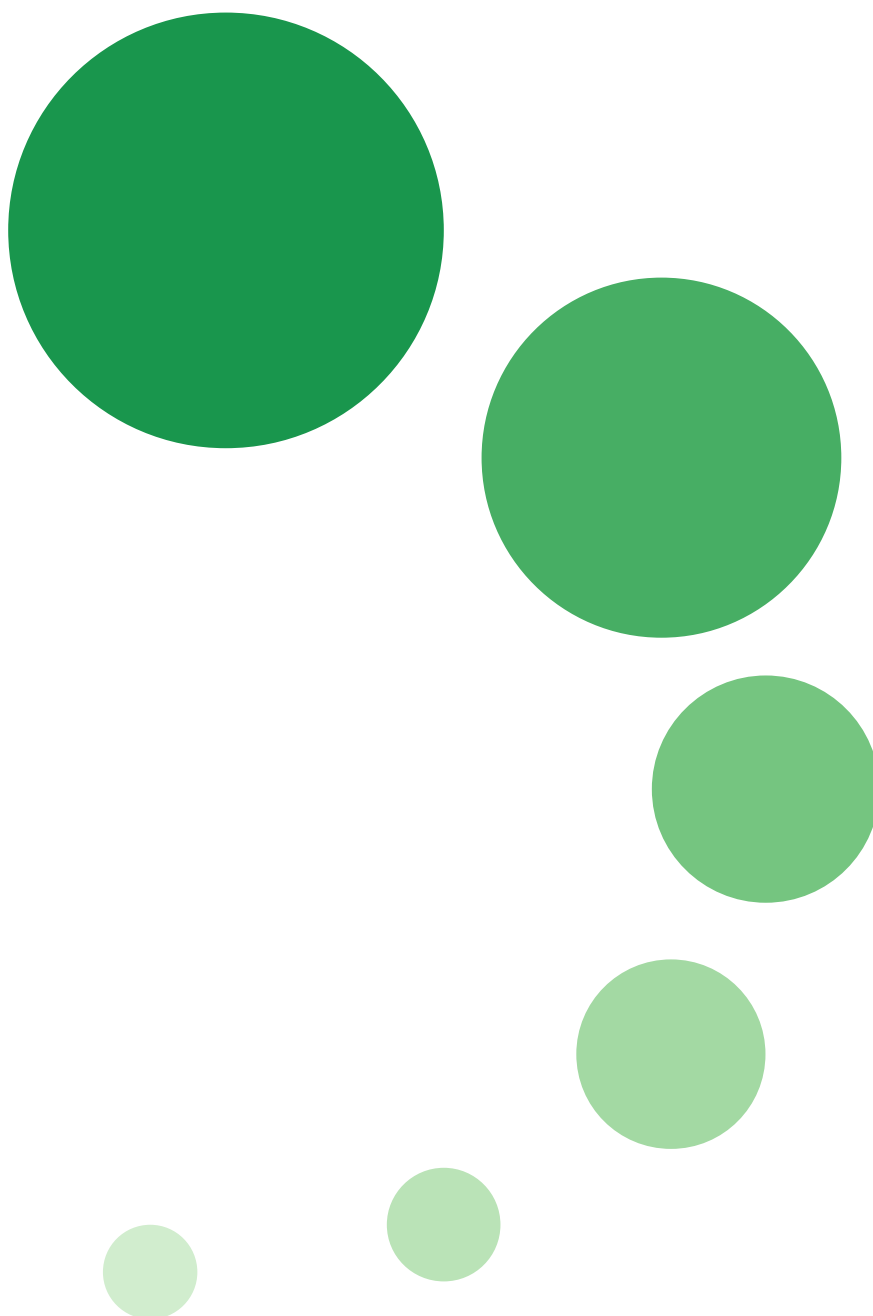
www.lei.wur.nl

www.minlnv.nl

www.wetten.nl

BIJLAGE A

Topografische ligging locatie

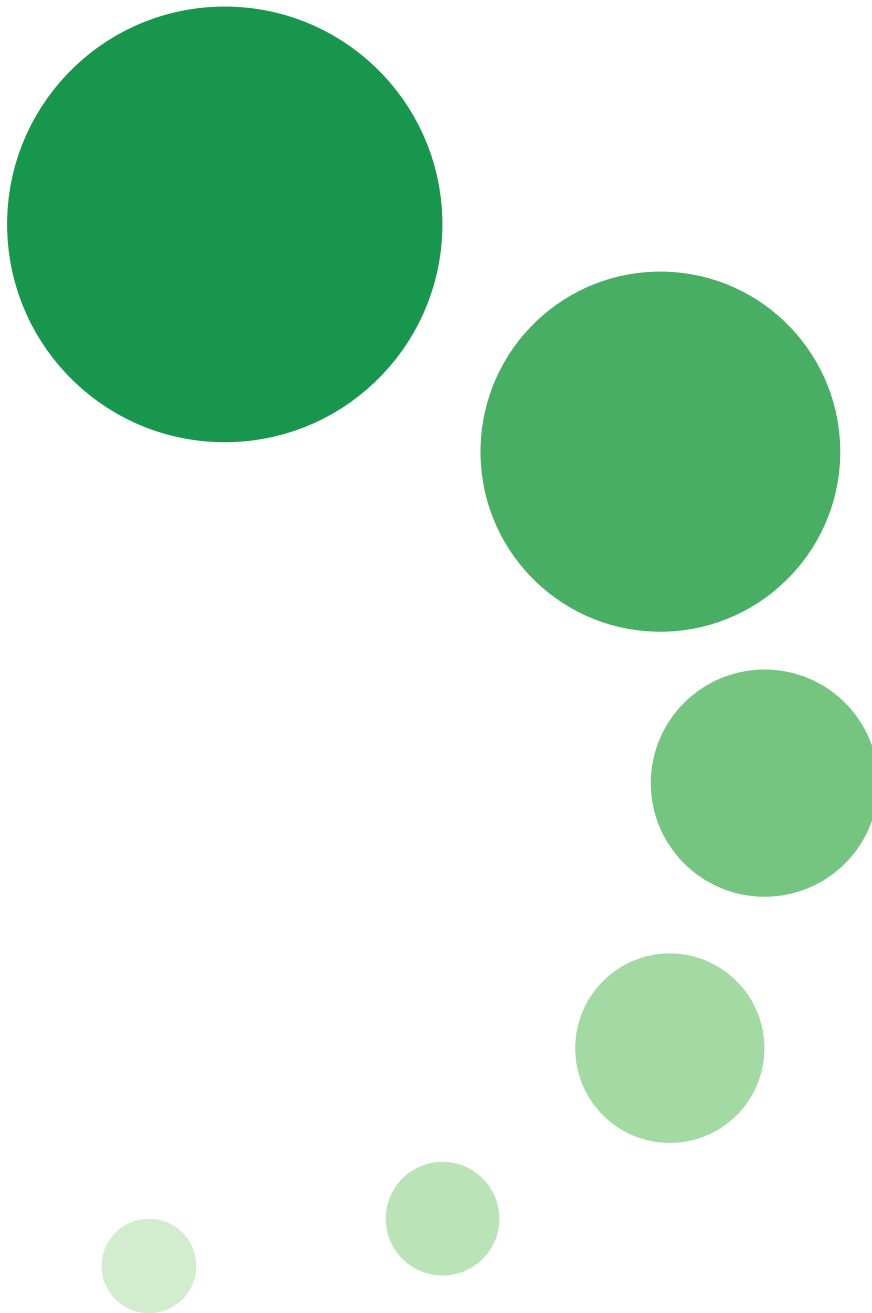

Topografische ligging Eiermijndreef 3 te De Rips

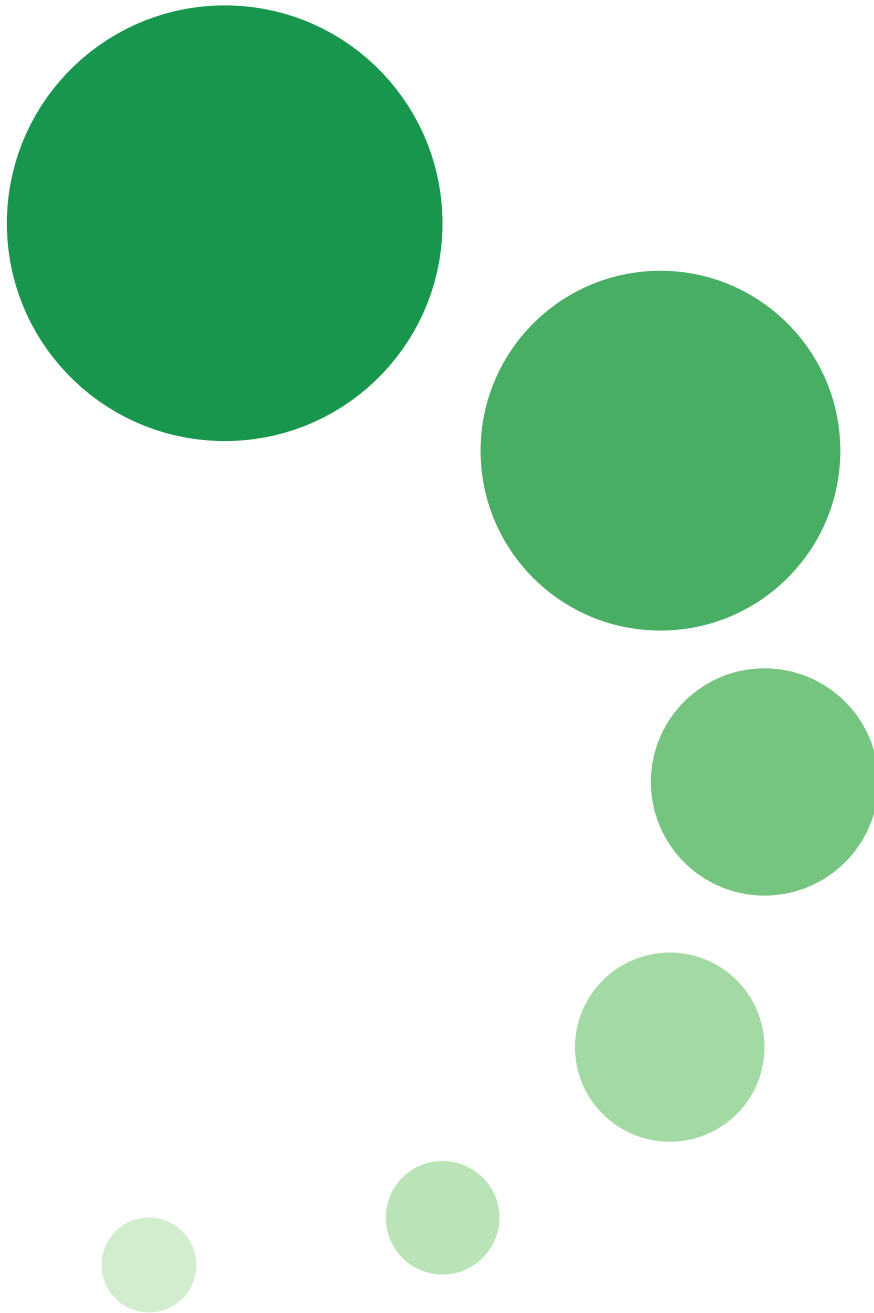
BIJLAGE B

Ligging ten opzichte van natuur

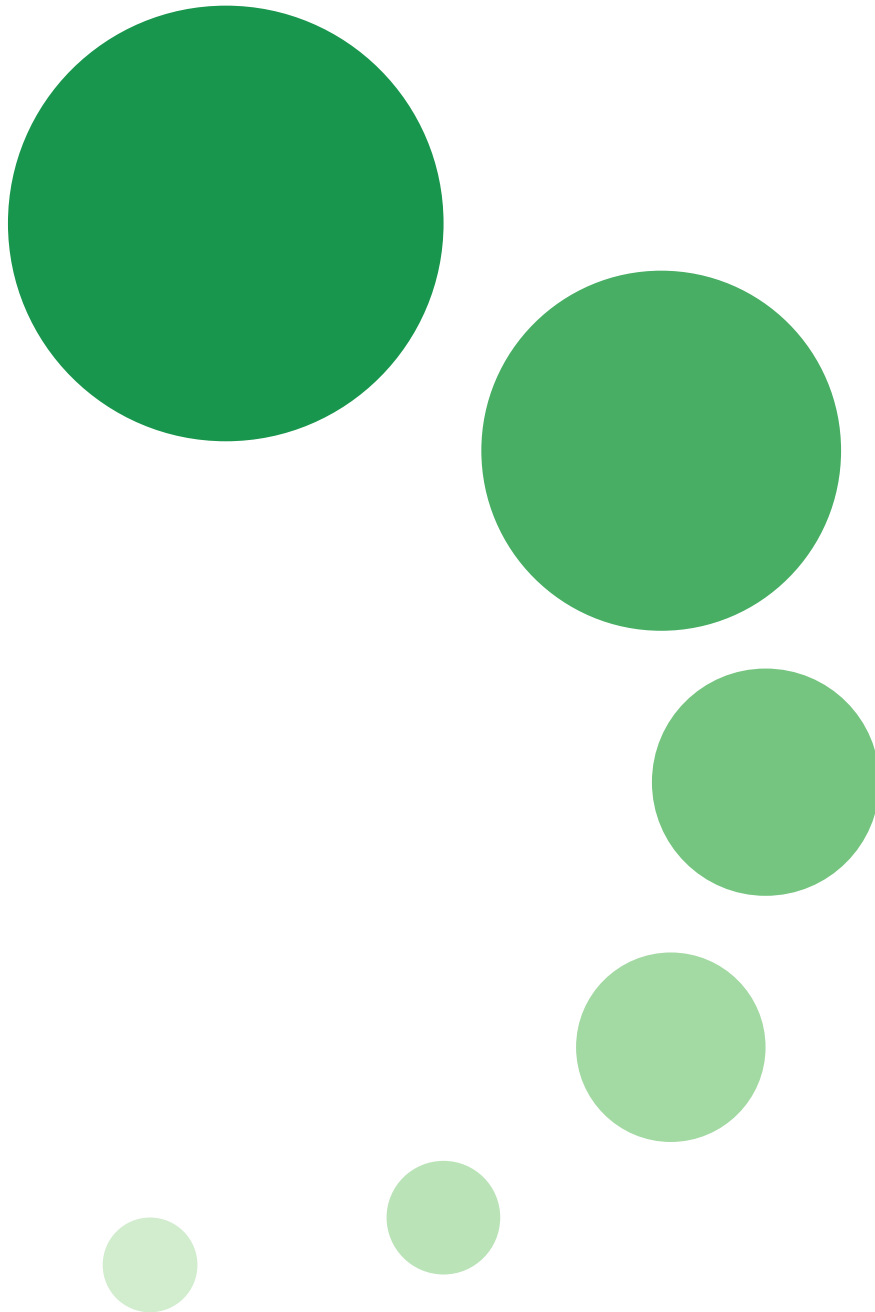
BIJLAGE C

Erfinrichtingsplan

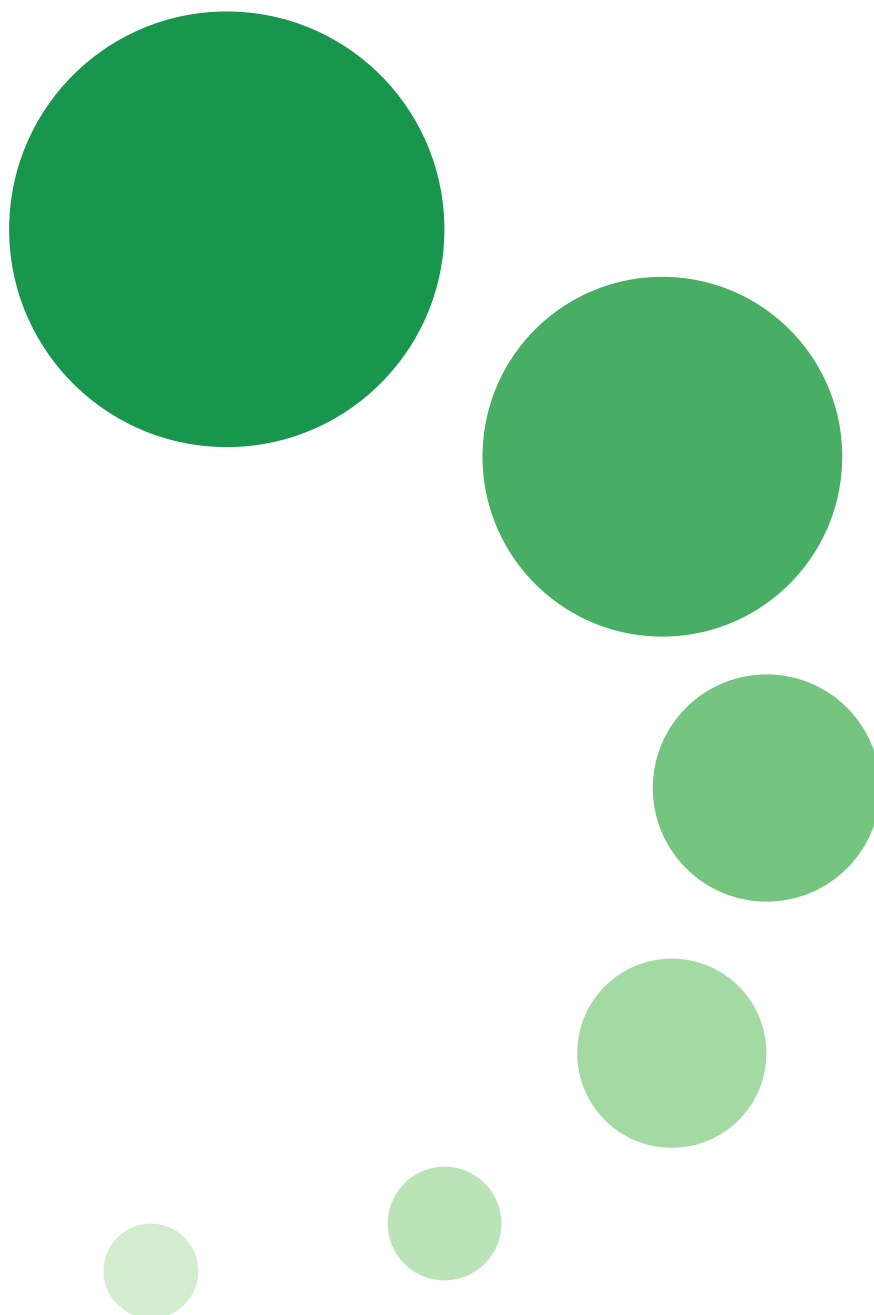
BIJLAGE D

Groene Hoofdstructuur

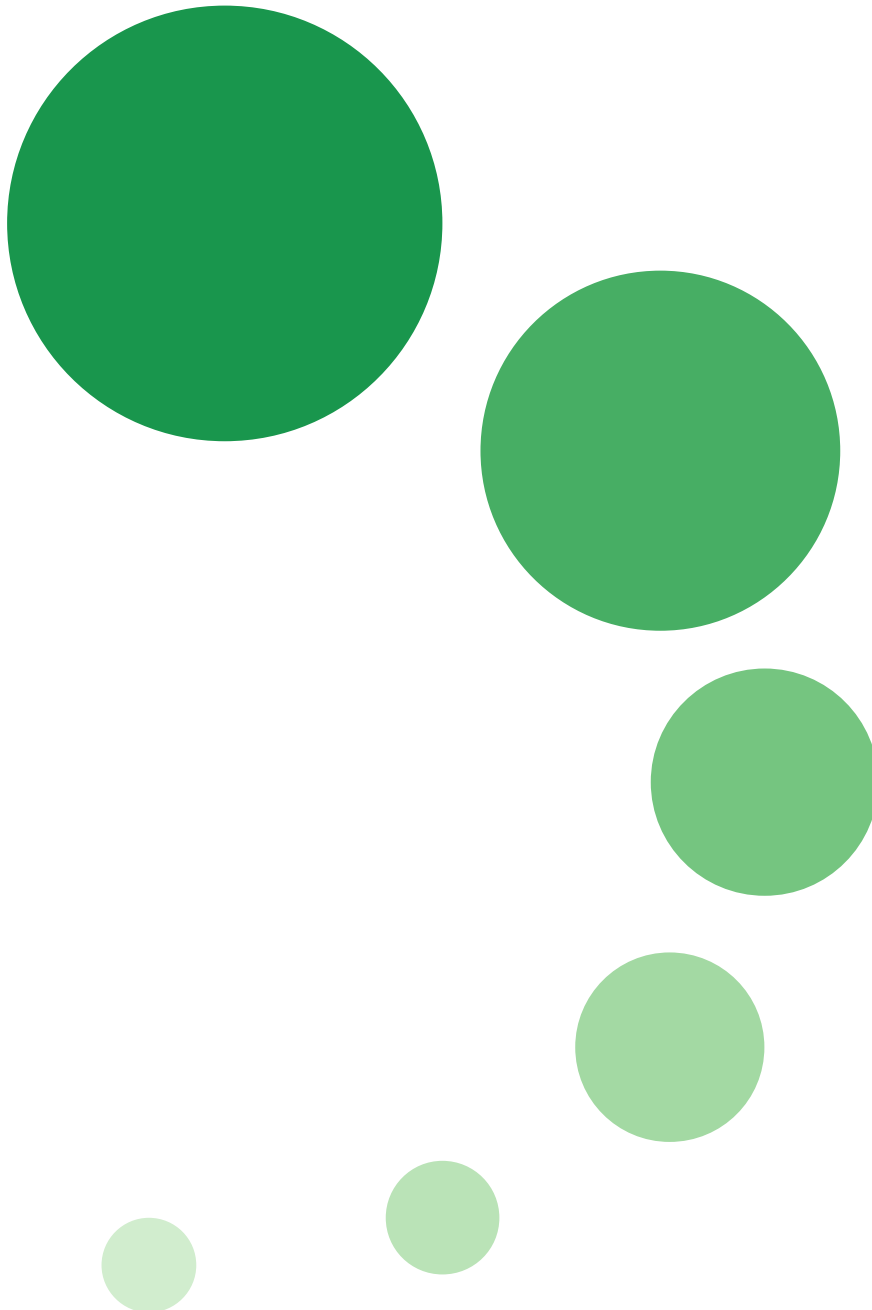
BIJLAGE E

IKAW

BIJLAGE F

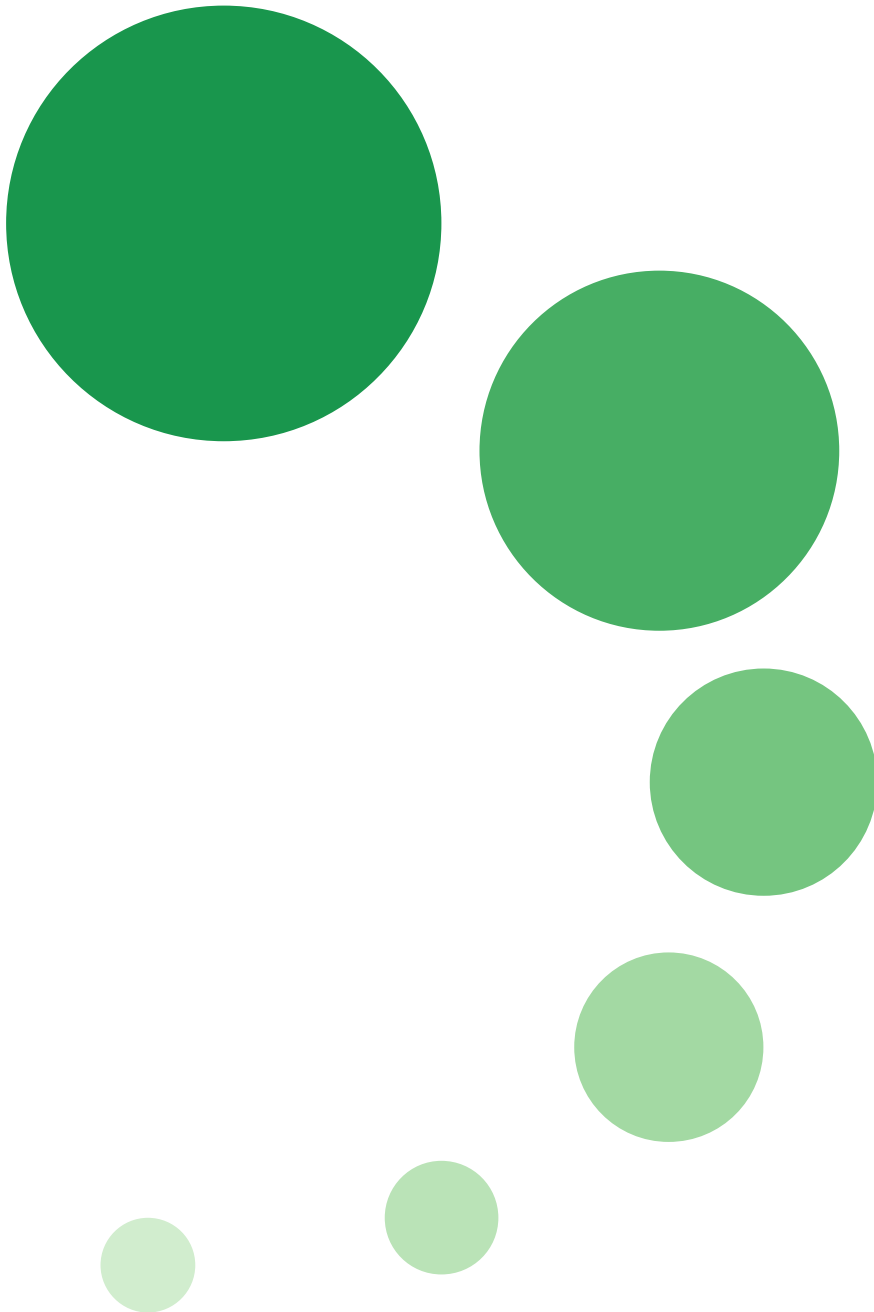
Tekening aanvraag vergunning Wet milieubeheer

BIJLAGE G

Beschrijving Stalsysteem

BIJLAGE H

Resultaten V-stacks-vergunning

